The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, JANUARY 21, 1967

LATVIJA AMERIKĀ

6. N-RS. SESTDIENA, 1967. G. 21. JANVĀRIS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466. U.S.A. Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A. tālrunis 544-4278

Aicinājums Kanadas māksliniekiem

Šogad Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda tēlotājas un lietiskās mākslas izstādi rīko Amerikas latv. apv-bas kultūras birojs. Tā notiks Redingā laikā no 16. aprīļa līdz 14. maijam. Pirms tam notiks Kultūras fonda novadu izstādes, kuŗās izraudzīs darbus galvenajai izstādei. LNAK kultūras nozare rīko Kultūras fonda Kanadas novada tēlotājas mākslas izstādi laikā no 25. februāŗa līdz 5. martam Sv. Jāņa baznīcas telpās Toronto. Lietiskās mākslas izstāde šogad Toronto, diemžēl, nenotiks, bet lūdzam māksliniekus darbus pieteikt un sūtīt tieši uz Redingas izstādi.

Visiem māksliniekiem, kuŗu adreses zināmas, jau izsūtīta informācija par Kultūras fonda izstādēm un darbu pieteikuma veidlapas. Mākslinieki, kas tās nebūtu saņēmuši, informāciju un veidlapas var pieprasīt LNAK kultūras nozarei: P. O. Box 285, Terminal A, Toronto 1, Ont.

Darbi Toronto izstādei piesakāmi līdz 12. februārim LNAK kultūras nozarei. Tie iesūtāmi vai nododami līdz 18. februārim nozares mākslas referentam Dainim Miezājam: 200 Balmoral Ave, Toronto 7, Ont.

Kultūras fonda izstādes ir viens no ievērojamākajiem demonstrējumiem kultūras dienu laikā mums pašiem un cittautiešiem. Laipni aicinām māksliniekus piedalīties Kultūras fonda tēlotājas un lietiskās mākslas izstādēs.

LNAK kultūras nozare

Sarkanās Ķīnas mistērija

DAŽĀDI VĒRTĒJUMI PAR MAOCETUNGA KULTŪRAS REVOLŪCIJAS IZNĀKUMU

Nekādā gadījumā nemēģiniet jaukties sarkanās Ķīnas chaosā, — tā nesen Pad. savienību un nacionālo Ķīnu brīdināja ASV prezidents Džonsons. Vašingtonas lietpratēji Tālo austrumu jautājumos ir pārliecināti, ka sarkanā Ķīna tuvojas vai nu pilsoņu karam, vai arī saskaldīšanās procesam asevišķos neatkarīgos apgabalos. Citu valstu iejaukšanās varētu vienīgi atmodināt ķiniešu nacionālismu un to atkal saliedēt. Ir vēl arī kāda cita iespēja, par kuŗu amerikāņi tomēr labprāt klusē, proti: vara varētu nonākt sarkano ķiniešu armijas rokās, kam sekotu draudzības atjaunošana ar Pad. savienību. Bez tam ir vēl jautājums, vai notikumi sarkanajā Ķīnā patiešām ir tik nopietni, kā tos ārpasaule iztulko. Galu galā, pašreiz notiek vienīgi spēkošanās atsevišķu komūnistu grupu starpā, bet tieši iejaukto skaits ir visai niecīgs.

Cīņa starp Maocetunga galējības mācības sekotājiem un tā sauktajiem revizionistiem izsaukusi asiņainas ielu cīņas tādās lielās pilsētās kā Nankingā, Šanghajā, Kantonā, Čungkingā un Hongčovā. Arī vairākos mazonozīmīgākos centros. Varētu likties, ka jau tuvākajā nākotnē mazām sadursmītēm jāizaug vienā lielā un visu izšķirējā cīņā.

Plakāti uz Pekingas sienām 12. janvārī vēstīja, ka Maocetunga ienaidnieku rīkotie nemieri, streiki un šabotāžas izpletušās no Kantonas dienvidiem līdz pat Taočingas naftas laukiem ziemeļos. Mao alcinājis talkā visus revolūcionāros spēkus, armiju ieskaitot, šo nemiernieku sakaušanai. Vienu komūnistu grupu, kā zināms, vada partijas priekšsēdis Maocetungs un viņa tuvākais padotais aizsardzības ministrs Linpiao. Viņiem pretim stāv prezidents Liušaoči un komūnistu partijas ģenerālsekretārs Tengsiaopings, kamēr ministru prezidents Cuenlajs, zilējot uzvarētāju, pagaidām mēģina uzņemties neviena neprasīta starpnieka lomu.

Galvenā informācija, kuŗa tomēr ne vienmēr ticama, par notikumiem sarkanajā Ķīnā nāk no Formozas, Japānas un Hongkongas, bet tikai atsevišķos gadījumos no rietumu lielvalstīm, kā Francijas un Anglijas, kuŗas uztur diplomātiskas saites ar Pekingu. Izvērtējot no minētajiem avotiem iegūto informāciju, rodas šāda kopaina: cīņa notiek starp Maocetungu un viņa kultūras revolūcijas piekritējiem un veco partijas organizāciju. Mao grib izveidot sarkano Ķīnu par stabilu ideoloģisku bazi visas pasaules revolūcijas uzsākšanai, liedzot savas valsts iedzīvotājiem materiālu labklājību. Viņa pretinieki iestājas par valsts industrializāciju. (Ar savu „lielo lēcienu uz priekšu" pats Mao pamātīgi apdedzinājās un pārorientējās uz kultūras revolūciju.) Pašreizējie notikumi sarkano Ķīnu neapšaubāmi vājinās kā iekšēji, tā ārēji. Ja [illegible] un partijas vadība šai chaosā tiek vājināta, gandrīz automatiski un vadoties no vecu vecās ķiniešu tradicijas, stiprināsies atsevišķo provinču vadības vara. Par šādu „provinču karaļvalstu" rašanos Maocetungs jau brīdinājis. Par ļoti zīmīgu uzskatāma sarkano strādnieku vienību formēšanās, kuŗas cīnās pret Maocetunga sarkano gvardi. Nankingā un Šanghajā strādniekiem pievienojušās atsevišķas armijas grupas un pilsētu drošības ierēdņi.

Attieksmē uz kaŗu Vietnamā, tā vismaz jādomā, chaoss sarkanajā Ķīnā nekādas pārmaiņas tuvākajā nākotnē neradīs. Gandrīz visa militārā un saimnieciskā palīdzība Ziemeļvietnamai pienāk tikai no Pad. savienības, kvantitātīvi šai palīdzībai nepārtraukti pieaugot. Hanojas vienīgās bāzas ir par to, vai notikumi Ķīnā varētu apgrūtināt šīs palīdzības plūsmi.

Kaut iekšējas cīņas sarkanajā Ķīnā nebūt neliecina, ka tajā būtu apdraudēts pats komūnisms, Formoza jau burtiski svin uzvaru un runā par Maocetunga nevērīgo krišanu. Še daži nacionālo ķiniešu sniegti dati: vairs tikai 40% bruņoto spēku piederīgo esot uzticami Maocetungam. Visas strādnieku arodbiedrības esot katēgoriski pret Mao, zemnieki apjukuši un nobijušies, bet valdības birokrati pat pārbijušies. Sarkanās gvardes 6 mēnešu ilgais terrors esot pastiprinājis pretestību Maocetunga kultūras revolūcijai, tīrīšanas sašķēlušas partiju un armiju Ziemeļ-

(Nobeigums 8. lpp.)

Sacensība jauniešiem

Pasaules izstādes Montrealā jauniešu paviljona vadība izsludinājusi sacensību, meklējot piemērotāko nosaukumu „Agorai" brīvdabas amfiteātrim, kinoteātrim un kafejnīcai. Sacensība, kuŗā var pieteikties ikviens 16—30 gadu vecs interesents, beigsies 10. februārī.

Sacensības komitejai nosaukumu priekšlikumus trim minētajām vietām var iesūtīt ar vēstuli angļu vai franču valodā, bet priekšroku dos nosaukumiem, kuŗi vienādi vieglī lietojami abās valodās.

„Agorā" paredzēti koŗu un tautas dziesmu koncerti, hūteneniji un sporta spēles. Kinoteātrī notiks amatieŗu filmu festivāls, koncerti un teātŗa uzvedumi. Kafejnīca iekārtota populārā „dis kotēkas" stilā, ar džesa un tautas dziesmu mūzikiem, populāriem dziedoņiem u.t.t.

Uzvarētāji sacensībā saņems divas ieejas kartes visai izstādes sezonai. Viņu vārdus iegravēs īpašā plāksnē un novietos attiecīgajā ēkā. Sacensības komitejas adrese: Youth Pavilion Contest, P. O. Box 6119, Montreal 3, P. Q.

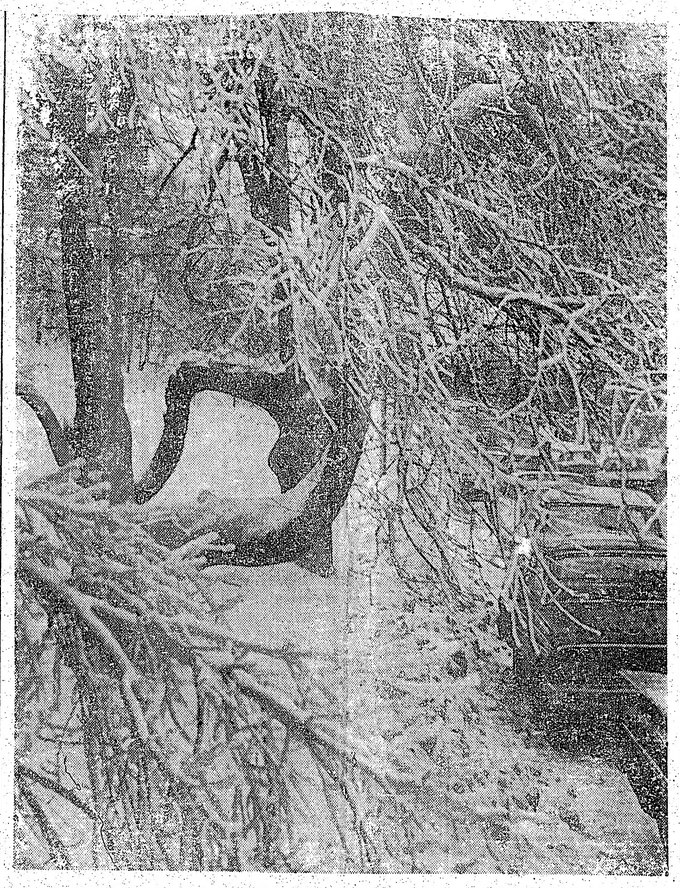

ZIEMAS AINAVA Foto: J. Ligers

Domstarpības par veciem un jauniem ieročiem

ASV PREZIDENTS UN AIZSARDZĪBAS MINISTRS CENŠAS NOVILCINĀT PRETRAĶEŠU AIZSARDZĪBAS SISTĒMAS IZVEIDOŠANU

Uzrunājot amerikāņu tautu jaunā gada iesākumā, prezidents Džonsons lika pamatus tālākām debatēm ASV tautas vietnieku namā, senātā un bruņoto spēku vadībā par to, vai nepieciešams pretraķešu tīkls valsts aizsardzībai pret eventuālu padomju starpkontinentālo atomraķešu uzbrukumu. Valdības nostāja šai jautājumā pagaidām ir negatīva. Prezidents atzina, ka pēdējo gadu laikā padomju tālšāvēju raķetes kvalitātīvi uzlabotas, pieaudzis arī to skaits. Katrā ziņā jādara viss iespējamais, lai ASV nekad nekļūtu par mērķi šādu raķešu uzbrukumiem. Bet — vai labākais aizsardzības ierocis būtu pretraķešu raķeštīkls? Prezidents arī atzina, ka zināmas kapacitātes tīkls jau apvilkts ap Maskavu. Raķešu aizsardzības tīkla vietā prezidents ieteica izveidot ciešākas saites ar Pad. savienību, kā arī uzsākt sarunas ieroču ierobežošanai, samazināšanai un tālākai atbruņošanās politikai. Ejot šādā virzienā, — domā prezidents Džonsons, — iegūtu kā ASV, tā arī Pad. savienība.

Kaut valdības nostājai ASV kongresā ir nopietna pretestība, prezidenta runa nepārprotami norāda, ka aizsardzības tīkla radīšanas jautājumā labākajā gadījumā jārēķinās ar tālāku vilcināšanos un nevēlēšanos izšķirties.

Amerikāņu Nike X pretraķešu aizsardzības sistēma vēl atrodas attīstības stadijā, un šai stadijā aizsardzības ministrs Maknamara to tur jau ilgu laiku. Bruņoto spēku vadība un iespaidīgas balsis kongresā prasa uzsākt šīs sistēmas īstenošanu, aizsargligzdekļu ražošanu un izveidošanu pēc iespējas drīz. Tomēr prezidents turpina cerēt, ka jaunais ASV sūtnis Tomsons Maskavā tagad atradīs dzirdīgākas ausis atbruņošanās sarunām. Pazīstot krievus, tas ļoti iespējams. Pad. savienība prot lieliski iegūt un izmantot laiku savā labā, aizmigļojot citu acis ar nekad nepildītiem solījumiem.

Šogad prezidentam un valdībai pret raķešaizsardzības tīkla radīšanu būs daudz grūtāk cīnīties nekā jebkad agrāk. Sūtņa Tomsona panākumi vai neveiksmes Maskavā vairs nav vienīgais vērā ņemamais faktors. Atomenerģijas komitejas ieroču apakškomisijas priekšsēdis — demokratu senātors Dženksons nesen Vašingtonā uzsvēra, ka, vadoties no līdzšinējiem sarkanās Ķīnas atomieroču izmēģinājumiem, var secināt, ka ķinieši atomlādiņiem apgādātas starpkontinentālas raķetes var sākt ražot jau nākamās dekādes sākumā — apmēram piecus gadus ātrāk nekā ar šādu iespēju rēķinājies aizsardzības ministrs Maknamara.

Bet — ne tikai modernie ieroči atrodas pašreizējo un gaidāmo debašu centrā. Gaisa uzbrukumos Ziemeļvietnamai, kā zināms, amerikāņi zaudē arvien vairāk lidmašīnu. Pat vislielākie optimisti paredz vienīgi šo zaudējumu pieaugšanu. Kamēr neviens vēl nav ieminējies par Ziemeļvietnamas apšaudi ar tālšāvēju raķetēm, ir tomēr pacēlušās balsis, kas prasa kāda cita ieroča lietošanu — laist darbā tagad naftalīna pārklājā turētos kaujas kuģus. Senāta bruņoto spēku komisijas priekšsēdis senātors Rasels jau ilgāku laiku mudina laist darbā četrus no šiem „atvaļinātajiem" kaujas kuģiem, kuŗu milzīgie 16 collu lielgabali spēj sasniegt mērķus līdz 24 jūdžu attālumam, kas ir pietiekami, lai aiztaupītu riskēšanu ar lidmašīnām un pilotiem. Senātora Rasela uztverē Ziemeļvietnamas ieroču arsenālā nav nekā tāda, kas spētu skart šos varenos jūras milzeņus.

Pret senātora Rasela priekšlikumu iestājas aizsardzības ministrs Maknamara, uzsverot, ka katra kaujas kuģa savešana kaujas kārtībā izmaksātu 11 milj. dolaru, nemaz nerunājot par nepieciešamajām apkalpēm. Šai virzienā, liekas, vismaz teorētiski aizsardzības ministrs savā argumentācijā zaudējis, jo senātors savukārt paskaidro, ka katra moderna strūklas bumbvedēja būve izmaksā 5,5 milj. dolaru, tātad — par diviem zaudētiem bumbvežiem, nemaz nerunājot par to apkalpēm, varētu sagatavot iesaistīšanai cīņās vienu kaujas kuģi. Bumbvedējus notriec desmitiem un pat simtiem, turpretim kaujas kuģi paliktu akcijā. Bumbvedēji spēj operēt vienīgi piemērotos laika apstākļos, kuŗi kaujas kuģu darbību neiespaido. Četru otrā pasaules kaŗa kaujas kuģu savešana kārtībā un ierindošana ienaidnieka mērķu apšaudei aizstātu simtiem bumbvedēju.

Savstarpējās ieskatu cīņas starp ASV kaŗaflotes, armiju un aviāciju parasti ir daudz niknākas nekā ar ienaidnieku. Tagad pret senātora Rasela priekšlikumu nostājies ne tikai aizsardzības ministrs Maknamara, bet visa kaŗaflotes vadība. Iemesls ļoti vienkāršs: kaujas kuģu atjaunošanas vajadzībām nepieciešamās summas kaŗaflotes vadība negrib izšķiest Rasela ieteikuma

(Nobeigums 8. lpp.)

Voldemārs Korsts

Vainas meklētāju kults un baiļu psichoze

Lasot laikrakstus, liekas, ka visa pasaule sašutusi par to, ka Ziemeļvietnamā, kaŗa apstākļos bumbojot militārus mērķus, cietušas dažas apdzīvotas vietas to tuvumā, aizejot bojā arī dažiem civiliedzīvotājiem. Jo sevišķi krasi šai sakarā savu neapmierinātību izsaka britu aprindas, kuŗām gan nebija ne mazāko iebildumu, kad otrā pasaules kaŗā sistēmatiski sagrāva Vācijas pilsētas, kuŗās neatlaidīgajiem gaisa uzbrukumiem par upuri krita pat simtiem tūkstošu civiliedzīvotāju. Viegli saskatāms, ka šis „sašutums" nav radies pēkšņi.

Komūnisti, neatkarīgi no savas „līnijas", jau ilgi indē pasaules sabiedrisko domu ar apzināti nepatiesiem apgalvojumiem, ka amerikāņu lidotāji ar nolūku izvēlas par mērķiem civiliedzīvotājus. Šādi nemitīgi maitāti un sagatavoti komūnistu līdzskrējēji un tā sauktie liberāļi gatavi ticēt pat visbriesmīgākajiem nostāstiem, ja kāds laikraksta „New York Times" līdzstrādnieks apstiprina, ka daži apdzīvoti raj̦oni Ziemeļvietnamā patiešām cietuši.

Visa veida pīšņiki, bītņiki, liberāļi, pārprasta kristīanisma sludinātāji un pārgudri profesori uzsākuši kampaņu, lai arī pašās ASV radītu kaut kādu nepamatotu vainas sajūtas kompleksu. Šai propagandai auglīgajā zemē, kā konstatē viens no ietekmīgākajiem amerikāņu laikrakstiem, „Chicago Tribune", nelabvēlīgās ietekmes radīšanā palīdzīga bijusi paša prezidenta Džonsona valdība, kuŗa, pretēji reālajām iespējām un loģiskajai domu gaitai, nemitīgi apgalvojusi, ka neviena bumba nav sprāgusi apdzīvotajās vietās, kaut tās tuvu militārajiem mērķiem. Šādu neticamu apgalvojumu vietā ASV valdībai jau tad, kad lika sākt uzlidojumus Ziemeļvietnamai komūnistu iekaŗošanas plānu aptuvēšanai, būtu vajadzējis paziņot visai pasaulei, ka Ziemeļvietnamas komūnistu vadoņi atbildīgi par civiliedzīvotāju evakuāciju no apdraudētajiem rajoniem, kuŗi ir tuvu vai saskaŗas ar militārajiem mērķiem. Tāpat vajadzēja visai pasaulei paziņot, ka komūnisti pilnīgi apzināti novieto savas raķešbazes un zenītartilēriju tieši apdzīvotos raj̦onos, kādēļ vienīgi paši atbildīgi, ka kaŗa darbības rezultātā cieš arī civiliedzīvotāji. Patiesībā ASV valdība ir vairāk norūpējusies par civiliedzīvotāju drošību komūnistu pārvaldītajā Ziemeļvietnamā nekā nomināli vēl brīvajā šīs valsts dienvidu daļā, kur, atbrīvojot vietkongu okupētās sādžas, civiliedzīvotāji cietuši daudz lielākus zaudējumus. Baiļu psichozē, ka kaut kur un kaut kā izteiks nepatīkamu kritiku, ASV valdība labāk riskē pat ar pašu lidotāju drošību, aizliedzot bombardēt mērķus mākoņainā laikā ar radara palīdzību, tā vietā pavēlot pilotiem lidot zem mākoņiem, lai bumbotu militārus mērķus ar tiešu redzamību, kā rezultātā lidmašīnas padotas efektīvai pretaviācijas ugunij. Ar šādu pavēli nevajadzīgi upurēti daudzi izcili amerikāņu lidotāji, lai tikai novērstu iespēju, ka varētu ciest ienaidnieka territorijas civiliedzīvotāji.

Visāda veida pīšņiku un liberāļu saceltais troksnis un jaunprātīgais stāvoklja un faktu sagrozījums komūnistu propagandas mašīnērijas ietekmē ir ne tikai nepamatots, bet reizē arī skaidri sasaistāms komūnistu atbalstīšanas veids. Neviens no šī paveida propagandas atbalstītājiem — ne garīdznieku, ne kreiso žurnālistu un televīzijas komentētāju vidū — nepacēla savu balsi pret nehumānu rīcību, bet skaļi gavilēja, kad otrā pasaules kaŗā sistēmatiski sagrāva gandrīz visas Vācijas pilsētas, bet ar atombumbām no zemes noslaucīja divas japāņu pilsētas ar visiem civiliedzīvotājiem. Kādēļ gan nepacēlās šo „cēlo" cilvēku protesta balsis, kad 1945. gada 13. februārī angļu un amerikāņu bumbvedēji pilnībā iznīcināja Drēzdeni ar tās neskaitāmajām kultūras vērtībām, kaut pilsētā nebija nekādu militāru mērķu un nesaudzīgajai bumbošanai nepiekrita arī nekādas militāras nozīmes? Šai uzlidojumā, kuŗā aizgāja bojā liels skaits bēgļu, to vidū arī latvieši, pēc neitrālās Šveices novērotāju ziņām nogalināja vairāk nekā 100.000 civiliedzīvotāju. Toreiz šo militāri nevajadzīgo uzbrukumu britu salās apsveica kā lielu uzvaru, iznīcināto civiliedzīvotāju skaitu pat apzīmēja par zināmu „bonus". Turpat 100.000 civiliedzīvotāju aizgāja bojā arī vienā vienīgā angļu uzlidojumā Hamburgā, par citām tās pašas pilsētas bumbošanām nemaz nerunājot. Tagad mēs zinām, ka nebija arī nekādas vajadzības iznīcināt Japānas pilsētas Hirošimu un Nagasaki, jo prezidenta Trūmena valdībai jau bija zināms, ka Japāna ir sakauta un gatava kapitulēt bez noteikumiem.

Vienīgais iemesls, kādēļ tā sauktie liberāļi otrā pasaules kaŗā šādai civiliedzīvotāju masu iznīcināšanai uzgavilēja, bet šodien raud lielas krokodīla asaras, ja kaŗa darbības rezultātā, pie tam kaŗa iesācēju pusē, nenovēršami cieš arī daži civiliedzīvotāji, ir fakts, ka šī grupa un tās līdzskrējēji smagi saindēti ar komūnisma propagandu un nevēlas saskatīt īstenību, arī patiesos vainīgos nc. Protams, otra pasaules kaŗa laikā komūnisti bija sabiedrotie, bet šodien visas brīvās pasales un civilizācijas ienaidnieki. Neviens no šiem protestu garīdzniekiem, „liberālajiem" miljonāriem un sarkano profesoru saindētajiem studentiem neatceras 45.000 noslepkavotos poļu virsniekus Katiņā, nedz arī to, ka turpat 25% no Baltijas valstu iedzīvotājiem aizgājuši bojā apzinātās komūnistu genocida politikas rezultātā. Neviens no šiem pacifistiem un „miera eņģeļiem" nespēj arī ilgi atcerēties, ka ungāru tautas brīvības alkas Maskavas imperiālistiskais komūnisms, kuŗš pamatos vada arī agresiju Vietnamā, noslīcināja asiņu jūrā. Šie „miera apustuļi" arī izliekas nedzirdam Maocetunga atklāto deklarāciju, ka „vara aug caur šautenes stobru."

Katram loģiski domājošam cilvēkam, izņemot šos saindētos un pašu sapņu apmātos, ir skaidrs, ka tik ilgi, kamēr komūnisti centīsies pakļaut savai verdzībai visu brīvo pasauli ar varas līdzekļiem, nav citas iespējas, kā varai atbildēt ar varu. Baiļu psichozes dēļ izvairoties parādīt komūnistiem, ka viņu vardarbību var arī sodīt, tāpat bīstoties, ka varētu rasties jauni upuŗi, lielo demokratiju valdības baidās iet vienīgo pareizo ceļu — sakaut ienaidnieku, kas gala rezultātā būtu nesalīdzināmi mazāk asiņains atrisinājums nekā pašreizējā politika, upurējot savus labākos dēlus bez jebkādām cerībām, ka komūnistu iekaŗošanas plānus ar to varētu apturēt un ciešanas, kuŗas komūnisma agresija rada, izbeigt.

Ja vēlamies ticēt labākai nākotnei, tad nedrīkstam tikai noklausīties komūnisma un tā līdzskrējēju propagandā, bet jāliek sadzirdēt arī balsis, kuŗas norāda, kas ir īstais vainīgais, un prasa reiz izbeigt noziedzīgo agresiju virkni. Padodoties komūnistu apzināti iepotētajai baiļu psichozei, ka miers iespējams tikai ar pakļaušanos viņu diktā-

(Nobeigums 8. lpp.)

LASĪTĀJU VĒSTULES

PĒCSVĒTKU PĀRDOMAS

Izskanējušas Ziemsvētku prieka zvaniņu skaņas, ar dažādām jūtām aizvadīts „nolietotais" un neziņas pilnā cerībā sagaidīts jaunais gads, kas ieradās šķelmīgi smaidošs, bet latviešiem skops solījumos. Svētku laikā ikviens bijis samērā kustīgs. Satikti gadiem ilgi neredzēti paziņas un pat draugi. Dedzinātas daudzas eglītes, un tādu ne mazums bijis latviešu sabiedrībā. Šajos latviešu eglītes vakaros dzirdētais un pieredzētais radījis nopietnas pēcsvētku pārdomas.

Neviļus paceļas jautājums: Cik ilgi šādi eglīšu vakari būs iespējami? Uz to negrozāma atbilde: Latviešu Ziemsvētku eglīšu vakari turpināsies tik ilgi nākotnē, kamēr pukstēs latviskā sirds! Bet — latviskās sirds puksti ir stipri apdraudēti. Klausoties bērnu un jauniešu čalās, arvien mazāk un retāk dzirdam latviešu valodu. Šai jaunās paaudzes gavilnieku pulkā ir daudzi, kas latviski spēj izteikties ļoti vāji; diemžēl, netrūkst arī tādu, ar kuriem latviski vairs nav iespējams sarunāties. Bēdīgi. Neaizmirsīsim, ka tautas dvēsele ir tās valoda. Pazaudējot šo latvisko dvēseli, mūsu tautas ceļš ved uz izmiršanu. Neviena tauta nepastāv bez savas valodas. Ja kāda tauta zaudējusi savu valodu, tad par tās kādreizējo eksistenci palaikam paļukst tikai vēsture. Vai mēs arī to gribam?

Ja kādam liekas, ka piederība pie mazās, bet varonīgās latviešu tautas pašreiz ir nesvarīga un zināmos gadījumos pat apkaunojoša, tad tie ļoti maldās. Sie maldīgie vecāki savu bērnu dēļ ceļa somās neliek dārgāko mantu — latviskumu un latviešu valodu. Piekeroties svešam, viņi atņem savam bērnam tautību. Bez tautības cilvēks klīst dzīvē tikpat nelaimīgs, kā klīda tas, kuŗš (kādā pasakā) pārdeva velnam savu ēnu. Vecāku uzspiestā, patapinātā vai pielaistā tautība, varbūt, kādreiz spīd no tālienes, bet tā pašam nepieder. Tā ir tikai mākslīga maska, bez īstas vērtības, un tā arī nepiestāv. Laikmets rāda, ka latviešu trimdinieku bērniem ceļš uz šo bēdīgo parādību sāk iezīmēties arvien jūtamāk. Daļa šo bērnu vecāku sāk justies neērti par to un būvē sev apkārt aizbildinājumu valni: vainojama gan ārējā ietekme, gan latviešu skolas tālums u. t. t.

Mīļie bērnu vecāki, ne āriene, bet māja un ģimene iededa bērnā latviskās apziņas dzirkstis! Latviešu skola, nometne un citi latviskie iestādījumi šai dzirkstij dod tik ļoti nepieciešamo degvielu. Bez latviskās apziņas liesmas bērnu latviskais neinteresē, viņš jūtami no tā attālinās. Morālo atbildību par to nes neapzinīgie vecāki, kādu tautai grūtos laikos nekad nav trūcis. Pārdomājiet, vai vēlaties būt vieni no tādiem? Vecākiem jābūt nomodā par sava bērna laimīgo nākotni un latviskās guntiņas iedegšanu dvēselē. Kaut arī šķiet, ka tā ir smaga nasta, apzināsimies, ka tajā ir dārgumi, kuŗi vērtību nekad nezaudē. Būsim nomodā par tiem.

J. Rubenis, Villovdēlā

☆

VĒSTULE KRIŠAM ĶEPALAM

O, Ķepal Kriš,
Tu nestāv miere,
Pūš liele taure,
cik tik māk!
Lai dundžiņ, ventiņ
augšams ceļes
Un palēkdames kope nāk!
Mīļes Kriš!

Te Anniš. Es Tov nav ilg raksteis, jo man bij cits dāršens. Bet nu, kad es izlasei to Beber rakst avīze, man vis spurs i gaidse.

Es nav no dumpeniekem, bet es i riktigs ventiš, un ja kāds sāk ap man grābstes un ap citem ventiņem ar, par kurem viš ne kā nezin un pret kurem viš nejūt nekād cieņ, tad tagads i kaukas jādar.

Vispirms visem ventiņem tagads liele vienotibe jaceļes augše, jānostājes rinde, kād brītiņ jāpastāv kājes un varbūts drusciņ japakrīt pa sov liet.

Tagads tas brīds i klāt, ka visem ventiņem liele vienotibe jasper liel soļ, sper liels soļs uz priekš, paliels soļs uz abem sānem un mazāks soļs apakļam.

Tagads tas brīds i klāt, un ventiņem japras no visem trimds biedrībem un cienjamei latviešu sabiedrībei deklarēšan, ka: ventiņ i latvieš un ventiņ izloksn pieder latvieš valodei. Un la tas vis tiek uzdrukets uz lab papīr un tiek apziegelets. Es nezin, ko tie latgaļ dares un kā viņ jūtes, bet man, ventiņem, tas bij briesmig zaimšen, bij tād jušen, kad i dabeis a slap lupat pa gāl.

Es Tov, Kriš, kadreiz rakstei, ka jaunībe, kāde liele vājum brīdē es appreces a to Zauer Mārtiņ no zemgaļem. Apzēles. Es i sovs acs izraudeis sauss viņ un viņ radniek dēļ, tapeic ka viņ neatzīst man pa latviet! Viņ dome, ka tikai viņ i tie ritig latvieš, un ka vis Latvij grozjes ap viņems un dēļ viņems. Un nu tas Bebers velk tai paše meldiņe!

Vo nav briesmig, tas cileks i samācjes vis pasauls valods, bet vel nezin, ka visem valodem i izloksns, tāpats ka viņ skaistei latvieš valodei piederes ventiņ un latgaļ izloksns. Ja skols grāmats nebij sarakstets ventiņ mēle, tad tikai tapeic ne, ka mēs to paš nemaz negribei.

Es a i skole gājs un tāpats runes visādigs volods, bet es nekad nebūt pa to avīzes raksteis, es pat Tov, Krišiņ, pa to nestāstei, lai Tu nedabe kāds mazvērtibs kompleks. Nu vairs nav ko slēpt, divs gads jau apakļes, es viene bode pa lēt naud nopirk spāņ pašmācibs grāmat, tagads jasāk māctes, vo grib vo negrib, la vis taut redz, kāds gaišš gāls i ventiņem.

Ja Bebers grib ventiņ mēle runet, la viš tik pasauc Kriš jeb man, mēs dos stunds pa velt.

Visem tiem, kuŗem dūš ir nošļukuš tagads — tapeic, ka vis laik pa velt i sev turejs pa latviešem, es grib dot maz uzmundrinešen un nobeigt šo vēstul a tād pantiņ:

Daž dome, cik viņ smuk,
cik lab,
Kāds krons i viņ
tauts zaļe koke!
— Kok zares ventiņ,
latgaļ tup
Un lustig svilpe:
zāģe jumte!

A cieņ Anniš

☆

VAJADZĒTU VIENOTU PRETKOMŪNISMA FRONTI

Lielais lasītāju vēstuļu birums kā atbildes uz Meteora rakstu „Krievi un mēs" kādā pag. gada šī laikraksta numurā ar visai skarbajiem toņiem mūsu uzskatu saskaņošanu nepanāks. Daļa disputā iesaistījušos saskata katrā krievu tautības cilvēkā tikai ļaunāko un nosoda laikrakstu par pretēja viedokļa rakstu publicēšanu, nemaz nepieļaujot domu, ka citiem drīkstētu būt arī citi uzskati. Katrā tautā ir sēnalas un graudi, un šis fakts attiecināms arī uz krievu tautu, kuŗas pašreizējais noziedzīgais režīms uzpiests mūsu latviešu tautai okupētajā dzimtenē. Bet šis pats režīms slepkavojis arī miljoniem godīgu krievu cilvēku. Ja no sātaniskās valstības izsprukušie atzīst latviešu tautas ciešanas un vēlas sniegt atbalstu komūnisma apkarošanai, tad vajadzētu iet ar viņiem vienu ceļu.

Ir bēdīgi, ka Pad. savienības kriminālās noziedzības nopietni neapgaismo un neapkaro neviena demokratiskā valsts. Viņu jaunās tieksmes dominē pat Apvienotajās nācijās, pārvēršot šo organizāciju par fikciju cēli deklarēto mērķu īstenošanai. Politisko bēgļu apsūdzība komūnistu režīmam reizēm nepatīk arī Kanadas politiķiem, kuŗi to uzskata par traucējumu tirdznieciskajiem darījumiem ar Maskavu.

Mūsu tauta okupētajā dzimtenē gaida neciešamā stāvokļa atvieglošanu, lai kādā veidā tas notiktu. Tādēļ brīvībā esošo uzdevums ir cīnīties par savas tautas tiesībām un darīt iespējamo tās likteņa labākam atrisinājumam. Maz mums ir ārējā atbalsta Latvijas brīvības atgūšanas centieniem, bet vēl mazāk darīts pretkomūnistisko spēku saliedēšanai, kuŗi strādā galvenokārt individuāli, gan atbilstoši savas organizācijas norādījumiem. Kādēļ visi pretkomūnistiskie spēki nevarētu cīnīties apvienotā vadībā, kopīgā plānošanā, kā tas notiek kara laukos, kur tikai sīko panākumu rinda veido uzvaru nobeigumā? Pretkomūnistisko spēku šķirošana pēc tautībām un simpatiju izrādīšana tikai atsevišķām vienībām ir sliktākā stratēģija cīņas panākumu gūšanai pret lielāko ienaidnieku.

Kādu pakalpojumu, piemēram, mums sniedz V. Šņornieks savā lasītāja vēstulē LA 14. janvāra numurā, nonicinādams vīru, kuŗš stāvēja pie Latvijas valsts šūpuļa un valsti vadīja arī pēdējos patstāvības gados? Kārlis Ulmanis, aiziedams moku ceļu, paguva pierādīt, ka latvieši varēja dzīvot saskaņā un celt savā valstī labklājību ne tikai paši sev vien, bet arī nākamām paaudzēm. Vēl lielāks pazemojums ir V. Šņornieka ieteikums lasīt B. Kalniņa rakstu, kuŗš Latvijas brīvībai nedziedāja „Dievs, svētī Latviju", bet gan „Ar kaujas saucieniem uz lūpām". B. Kalniņa kareivja nebija sarkanbaltsarkanais, bet gan tikai sarkanais. Mana sirds sāp tikai par K. Ulmaņa vadīto Latviju, un tā sāpētu vēl vairāk, ja pēc ilgām ciešanām piedzīvotu atbrīvotu Latviju, kuŗā atkal valdītu Saeimas chauss un B. Kalniņš tās deputāts.

R. P., Toronto

IEROSINĀJUMS

„Latvija Amerikā" 31. decembŗa numurā Toronto ziņu nodaļā ziņots, ka V. Kinstlere ierosinājusi humānu un filantropisku domu: organizēt draudzē sameriešu kopu. Domāju, šī ideja radīs, sevišķi slimajos, bet visvairāk vecajos laudīs, nedalītu, sirsnīgu pateicību ierosinātājai. V. Kinstlere iecerējusi sameriešu kopu vienas draudzes apjomā. Mana doma: sameriešu kopā vajadzētu pulcēties visai latviešu trimdas saimei, protams, pa apgabaliem, bet neškirojoties, nedaloties pēc konfesijām vai citādām grupām. Kāds garīgais dziesminieks saka:

Mums bēda viena, liktens viens,
Mēs viena tauta, viena saime,
Vai plosās negaiss,
smaida laime,
Sev pašam pāri ceļ ikviens
Sirdskvēlē tautas lūgšanu:
Dievs, svētī mūsu Latviju!

Lielākā kopībā būs arī vieglāk veikt šo grūto, bet svētīgo darbu, jo ikdienas steigā un personīgās rūpēs ne katrs pievērsīsies šim uzdevumam, kuŗš prasa laiku un bieži vien arī materiālus līdzekļus. To visu labi sapratīsim, lasot Jēzus teikto līdzību rakstu mācītājam par žēlsirdīgo samarieti (Lūk. ev. 10, 25 — 37). Žēlsirdīgais samarietis ziedo laiku, rūpes un vēl divus grašus nelaimīga, sasista cilvēka kopšanai. Kur lai mēs ņemam šos divus sudraba grašus, ja rēķināsimies pat ar laika zaudējumu?

Mani sen mocijusi kāda doma, ar kuŗu esmu kautrējies nākt atklātībā. Sakarā ar V. Kinstleres ierosinājumu, nu izteikšu šo domu.

Pavadot savējos, radus, draugus un paziņas uz pēdējo dusu, mēs šķirstus un kapa kopiņas klājam ar klēpjiem skaistu ziedu un lieliem, dārgiem vainagiem. Tā ir tradīcija, kuŗa prasa daudz naudas, un šo naudu, var teikt, bez sevišķas nozīmes un apdoma nosviežam zemē. Vai šo tradiciju nevarētu pārvērst citādā — nozīmīgā, lietderīgā un arī reālā veidā? Atvadoties no aizgājušā kapličā, un, kā parasts, atzīmējot savu gimeni sarakstā, izvadītāji varētu uz šķivja atstāt ziediem domāto naudas summu. Šo kollekti aizgājēja piederīgie nosūtītu samariešu kopai. Tā krātos līdzekļi, ar kuŗiem samariešu kopa, apmeklējot vārgos, slimos, nespēcīgos un vecos cilvēkus, ienestu kaut uz mirkli katra cietēja drūmajā ikdienā spožu, maigi glāstošu saules staru. Priekā un pateicībā mirdzēs atraitņu un bāreņu acis, saņemot kaut niecīgu samariešu kopas pasniegtu dāvanu, jo tā nāk no uzupurēšanās un mīlestības pilnas sirds. Par to runā arī 1. korintiešu vēstulē 13, 1—13. Sniedziet ziedus katram vārgulim — cietējam, kamēr viņš vēl spējīgs just to brīnišķīgo skaistumu; just, priecāties un baudīt ziedu dzīvinošo, debešķīgo aromatu. Aizsaulē aizgājušam ziedi vairs nav vajadzīgi! Aizsaulē aizgājējs lai atvēl savu pavaditāju ārtavas palicējiem — nākošiem ceļotājiem uz Nirvanu.

Augšā teiktajam pilnībā piekrītu nojos. Paldies Jums, humānā tautiete, par Jūsu ideju!

Vecais cilvēks, Kanadā

☆

KAŖA INVALIDI

Ir pagājuši vairāk nekā 20 gadu kopš pēdējā pasaules kaŗa. Varētu likties ka šai ilgajā pēckaŗa laikā viss nokārtojies, gūtās rētas sadzijušas, nepatikamais aizmirsies un dzīve var ritēt mierīgi tālāk. Katrs kaŗš tomēr arvien prasījis upurus, kuŗi nav mazie, atstājot aiz sevis kā kaŗa atliekas, bez cita, arī invalidus. Ja pirmā pasaules kaŗa rezultātā mūsu cīnītāji un kaŗa invalidi kā balvu un gandarījumu saņēma brīvo, neatkarīgo Latviju, tad otrā kaŗā iegūtas tikai bēdīgas atmiņas. Kā vienā, tā otrā gadījumā bija kaŗa invalidi. Demokratiskās Latvijas laikā brīvības cīnītāji kā atzinību saņēma no valdības zemi. Liekas, tas bija labi saprotami: kam ir ko dot, tas var dot un pienācīgi novērtēt kaŗā nestos upurus.

Vairāk gribu pakavēties pie otra pasaules kaŗa cīnītājiem — smagās pakāpes invalidiem. Daugavas Vanagu organizācijai nodibinoties un uzņemoties aprūpēt kaŗa invalidus un trūkumā nonākušos cīnītājus, tā kļuva liels atbalsts morāli un materiāli. Tas turpinājās līdz normālu apstākļu iestāšanās brīdim Vācijā un turpinās daļēji arī vēl tagad. Par nožēlošanu, nedaudz gadu vēlāk, Daugavas Vanagu organizācijai sayus mērķus un darbību paplašinot, daļa cīnītāju atdalījās un atjaunoja Latviešu kaŗa invalidu apvienību, ar mērķi aprūpēt vienīgi kaŗa invalidus. Tā abu organizāciju darbības laukā radies parallēlisms un zināms traucējums ziedojumu vākšanas akciju un invalidu aprūpes koordinēšanā.

Nav noliedzams, ka kaŗa invalidu vajadzībām ziedotāji ir ļoti atsaucīgi. Abām organizācijām galvenās ziedojumu vākšanas akcijas organizējot tai pašā laikā, ziedotāji tomēr it bieži nostādīti pagrūtas izšķiršanās priekšā. Nav grūti izšķirties ziedotājiem, kuŗiem materiālie apstākļi atļauj ziedot abām. Bet — kā izšķirties ziedotājiem, kam materiālie apstākļi ierobežoti?

Mūsu galvenās aprūpes organizācijas atzinušas, ka smagās pakāpes invalidus. Vācijā pietiekami aprūpē valdība ar kaŗa invalidu pensijām. Par šādu izkārtojumu varam būt pateicīgi Vācijas valdībai. Par spīti šai samērā labajai invalidu aprūpei, sevišķi attieksmē uz smagās pakāpes invalidiem, tomēr jājautā, vai ar to mūsu pienākums beidzies? Liekas, ka mūsu lielākā invalidu daļa joprojām vissmagāk cieš tieši morālā atbalsta trūkuma dēļ.

Šo trūkumu pareizi izpratusi LKIA ASV valde, kaut tikai reizi gadā, uz Ziemsvētkiem, nosūtot svētku velti. Bet nesen presē bija lasāms par vēl lielākiem un cēlākiem nodomiem invalidu labā — par Brāļu kapu izbūvi un izdaiļošanu. Arī par to var priecāties, bet tomēr jājautā, vai jāsteidzas ar šī projekta īstenošanu, kamēr vēl dzīvi un izkliedēti invalidi mīt Vācijas sādžās?

Gribētos ticēt, ka nākotnē abām lielajām kaŗavīru organizācijām būs iespēja apsvērt sadarbības jautājumu invalidu aprūpes laukā, lai, varbūt, vismaz ik pa pāris mēnešiem nosūtītu kādu velti, kaut niecīgāku. Ar šo organizāciju starpniecību invalidiem būtu izteikta arī ziedotāju cieņa, atzinības apliecinājums un morālais atbalsts.

Mēdz teikt, ka katrs invalids

(Nobeigums 6. lpp.)

LATVIJA

6. N-RS. SESTDIENA, 1967. G. 21. JANVĀRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 769—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Elnem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.50, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

JOHANS H. VIGMANS

Gads no miljoniem

3650 DIENU KRIEVIJĀ UN SIBIRIJĀ

Tulkojis Alfrēds Vinčels

(12. turpinājums)

Man reibst galva. Brīvs cilvēks . . . Nauda un skaistas sievietes (Jansons bija divdomīgi pasmaidījis, kad par viņām ieminējās) . . . Proletāriāta atbrīvošana no kapitālisma vergu važām . . . Noteikta informācija no Holandes vai Indijas . . . Brīvs cilvēks . . . Man, tātad, jāpievēršas komūnismam vai vismaz jārada iespaids, ka esmu ļāvis sevi pārliecināt . . .

Tomēr ar pirmo acumirkli jau apzinos: man jānoliedz sava līdzšinējā dzīve un reliģiskā pārliecība, lai tā nopirktu sev brīvību.

Jansons man ļauj brīdi laika pārdomāšanai. Mēģinu iegūt vēl vairāk laika ar jautājumu, kāda veida informācija man piekrišanas gadījumā būtu piegādājama.

„Par to tev pagaidām vēl nav galva jālauza," Jansons mierīgi atbild. „Ja parakstīsi rakstveida apliecinājumu, ka manu priekšlikumu pieņem, lieta būs nokārtota."

„Es vispirms vēlos skaidri zināt, ko apņemos darīt."

Jansons aprunājas ar Šmernovu un viltus priesteri. Ar sāpīgu skaidrību saskatu un apzinos šo vienreizējo izdevību drīz izkļūt brīvībā, varbūt — vispār izkļūt laukā no cietuma kamerām. Šī iespēja ļoti vilina. Bet tādā gadījumā nekad vairs nespēšu atbildēt savai sirdsapziņai, nevarēšu ļaudīm mājās acīs raudzīties.

Jansons atkal pievēršas man:

„Tu pieteiksies vietā, kuŗu mēs tev norādīsim. Tur tu nogaidīsi tālākas instrukcijas! Vai saprati?"

„Jā."

„Tātad, esi ar mieru?"

„Nē, pulkveža kungs. Mana sirdsapziņa to nepieļauj. Tā būtu nodevība pret Dievu un manu dzimteni."

Jansons pielec kājās un paceltā balsī vēlreiz mēģina mani pārliecināt:

„Bet jūs taču vēl esat tik jauns, visa dzīve jums vēl priekšā. Jūs taču esat spējīgs domāt! Jūs dzīvojat aplamā iedomu pasaulē. Jūs ticat pasakām. Paraugaities taču lietās tā, kā tās patiešām ir! Mēs esam miljoniem krievu atvēruši acis. Viņi tic Ļeņinam un Staļinam, tic viņu mācībai. Tā ir ticība, kas dod spēku un dzīves laimi tepat zemes virsū, nevis tukši solījumi par kaut kādām debesīm, no kuŗām vēl neviens nav atgriezies. Starp citu: nav tik svarīgi tas, kam tu tici; pietiek, ja tu vispār tici, ka sacītais ir patiesība."

Pēdējos vārdus, pārliecies pār galdu uz manu pusi, Jansons izgrūž ar asu pieskaņu balsī, it kā vēlēdamies tos dziļi iekalt manā galvā. Bet esmu jau izšķīries. Esmu pēkšņi pārāk noguris, lai vēl domātu. Tam arī nebūtu nekādas nozīmes. Man tikai vēlreiz sev pašam un pārējiem jāapliecina godīgais nodoms frontes mainīšanai, kā esmu jau tik daudz reižu darījis. Tādēļ atbildu:

„Es cerēju, ka sabiedrotie mani uzņems, bet, kā liekas, tas nav tik vienkārši. Ja es ticētu vienīgi cilvēkiem, tad ar to, ko esmu še pie jums piedzīvojis, pietiktu, lai šo ticību pilnībā iznīcinātu. Bet es ticu kaut kam, kas ir stiprāks par visu cilvēku varu un ciešanām, kas man palīdzēs arī postā. Tam es palikšu uzticīgs, un šī iemesla dēļ es jūsu piedāvājumu esmu spiests noraidīt."

„Iģi, iģi, rab vatikana! — Ej, ej, Vatikāna kalps!" man uzkliedz Jansons. Visa viņa laipnība pēkšņi izgaisusi.

Ierodas sargs un izvelk mani no istabas.

Pēc pusstundas mani sauc atpakaļ Jansons, tātad, vēl nav atmetis cerības. Lai viņi izlauž zobus pie manis, bet es nepadošos! Mani atkal ved pa bezgalīgiem gaiteņiem līdz vienām no daudzajām durvīm. Bet sargi pie tām neklaudzina, tikai atvelk aizbīdni un atslēdz. Esmu tā sagatavojies uz pratināšanas turpināšanu, ka šo faktu tikai pamazām apzinos. Neesmu tomēr vēl pilnīgi atguvies, kad jūtu spēju grūdienu. Iestreipuļojot tumšajā telpā, gandrīz paklūpu. Durvis aiz manis tūlīt smagi aizkrīt.

Uzmanīgi taustos ap sevi, lai apjēgtu, kur tagad atrodos. Pie tam ar kājām tūlīt atduŗos pret kaut ko mīkstu. Izbijies saraujos, bet šai brīdī, balsij nākot no grīdas, mani kāds uzrunā:

„Izvinitje, pažalsta, vojeni pleniį. — Lūdzu atvainojiet."

„Jā, esmu kaŗa gūsteknis," es atbildu, kad esmu atkal atguvies.

Vīrieša balsī tomēr ir šaubas, kad tā, šoreiz labā vācu valodā, jautā:

„Vai jūs tiešām esat kaŗa gūsteknis? Vai drikstu tam ticēt?"

Es pieliecos un sataustu vīra roku, jo liekas, ka viņš tup uz grīdas. Viņš manu roku cieši satver, tad pavisam klusu atkal jautā:

„Vai jūs zināt, kur atrodaties?"

„Nē. To es nezinu. Kur tad esmu?"

„Pēdējā kamerā, no kuŗas nekad vairs neatgriežas pie pārējiem," ieslodzītais klusi paskaidro. „Kādēļ esat še?"

Es spēji satrūkstos. Vai ar savu atteikšanos esmu tik ātri paspēlējis arī dzīvību? Šie slepkavas! . . . Ko vēl varu darīt? . . . Kas tas tumsā te par vīru? Kādēļ viņš mani tik tieši izjautā? Vai arī viņš, varbūt, ir tikai provokātors, kā tas viltus priesteris? . . . Bet man nav nekā slēpjama!

Neredzamais kameras biedrs mierīgi noklausās manā stāstā, to ne ar vārdu nepārtraukdams. Kad esmu beidzis, viņš nosaka:

„Jūs esat kļuvis dažu fanātisku neliešu upuris, lidzīgi daudziem cilvēkiem Padomju savienībā. Bet ja es jūs pareizi sapratu, tad jūs vēl vienmēr esat kaŗa gūsteknis ar ārzemnieka statusu. Tādēļ neraizējieties pārāk daudz. Apstāklis, ka esat holandietis, jūsu stāvokli uzlabo. Kā krievs jūs ātrāk zaudētu dzīvību."

Tad viņš stāsta par sevi:

„Mans vārds ir Georgijs Ševčenko. 1942. un 1943. gadā darbojos par advokātu kādā tiesā šepat Maskavā. Es piedzīvoju, kā pret simtiem nevainīgu cilvēku vērsa nekrietnas denunciācijas un kā šos cilvēkus tad notiesāja, piespriežot jau zināmos smagos sodus. Ko gan šai sistēmā advokāts var darīt cilvēku labā, par kuŗiem jau iepriekš zināms, ka viņus noteikti notiesās? Sāku justies vainīgs šo neskaitāmo nevainīgo nāvē un ciešanās. Sirdsapziņa mani apsūdzēja: Slepkava! Slepkava! Es nespēju ilgāk izturēt, atteicos no darba un drošības labā sāku slapstīties, slēpties. Tas šo kaŗa gadu sajukumā nebija sevišķi grūti. Kad vakaros satumsa, dažreiz vientuļās vietās gāju pastaigāties gar Maskavas kanāļa malu. Reiz mani tur uzrunāja vīrietis, kuŗa krievu valoda liecināja par ārzemnieku.

(Turpinājums sekos)

Alberts Spoģis

Pētījumi par ve

„ACTA BALTICA V", LIBER ANNALIS INSTIT

Arī raksta „Dogmas — kārdinātājas vai patiesības sargātājas?" mūsu laikraksta iepriekšējā numurā autors, protams, ir Alberts Spoģis, nevis Andrejs, kā, pirms Preses balles sevišķi dzenot savas velnišķības, ar burtliča un korrektora atbalstu sagrozījis Drukas kļūdu velniņš.

Redakcija

Baltijas institūts Kēnigšteinā pie Frankfurtes kļuvis par galveno centru, kur sistēmatiski vāc informāciju par komūnistu izrīcībām Baltijā. Institūts katru gadu izdod gadagrāmatu, kuŗā ievietoti lietpratēju jaunākie pētījumi par pašreizējo stāvokli komūnistu kalpinātajās zemēs. Četros iepriekšējos krājumos katrā apskatīts noteikts dzīves novads. Piektajā uzņemti papildinājumi iepriekšējiem, kuŗi sakrājušies pēdējā laikā un uzrāda visjaunāko pētījumu rezultātus.

Domas un pētījumus par padomju pārkrievošanās politiku plašā apcerē izteicis Alberts Geutis. Pēc Baltijas valstu okupācijas 1940. un 1944./45. gadā iesākās rusifikācijas politika, kas joprojām turpinās. Baltijas valstu komūnisti dažkārt mēģinājuši palidzēt savām tautām, bet tās nav izdevies. Sādu gadījumu Gerutis piemin Latvijā. Ministru prezidenta vietnieka E. Berklāva vadībā pēc Staļina nāves Latvijā sāka ieturēt zināmu nacionālu līniju, lai aizsargātos pret pārkrievošanu, piemēram, jaunpienākušajiem krieviem Rigā vairs neizsniedza uzturēšanās atļaujas, krievu ierēdņiem uzdeva par pienākumu divu gadu laikā iemācīties latviešu valodu, neatļāva vairs izsūtīt latviešu jaunatni uz Kazachstanu, aizbildinoties, ka Latvijā tāpat trūkst darba spēka rūpniecībā un lauksaimniecībā. Apspriežot septiņgades plānu, Berklāvs skaidri uzstājās pret Maskavas ģenerāllīniju un pateica, ka vispirms apmierināmas pašu republikas intereses. Šī latviešu komūnistu pretestība Maskavas pavēlēm sabruka plašā „tīrīšanā" — ap 500 vadošos komūnistus atlaida no partijas amatiem, viņu vietā iecēlti krievi vai ataicināti padomijas latvieši, kuŗiem vairs īsti nebija saskares ar Latvijas dzīvi. Kopš tā laika, šķiet Latvijas komūnistu partija atkal uzticīga Maskavas līnijai. Pēc Gerutša pētījumiem, pašreiz pārkrievošanas Baltijā ieiet bīstamā fazē, jo vietām krievi jau pārsniedz vietējo iedzīvotāju skaitu. Autors ļoti siki izpētījis stāvokli: tā attīstība, zināmas Mas-

kavas instances traukti ved uz B
nicināšanu.

Baltijas institū
A. Namsons izda
jumu par skolu
viešu jaunatnes
audzināšanu pa
iors salīdzina
skolu, skolotāju
stāvu ar pašr
Komūnistu jūgā
pārkrievošana bi
latviešu skolotā
latviešu valodas
samazinās. Bet
vu audzināšanas
mātas. Latvijā
pieaug internāts
lā jauniešus var
audzināšanai. 19
jau bija ti
10,930 skolēniem
sajās internātsk
tiskai audzināša

Interesantu a
todes apskatu L
tajās skolās de
logs Nikolajs P
ri parāda komū
Makarenko izs
kuŗu censas iev
lai audzinātu ja
gara par tōtālit
botiem: uzticīb
trīslīstiņu prēt s
teni un atbildīb

Par pašreizējo
vas augstskolās
mārs Ginters.
tīzešanu Igaun
Māls Kūsiks, be
saimniecības st
padomju agrā
ros parāda Arn

Maskavas b
un totālo ciņu
pētājās Baltijas
juši Johaness
Evalds Dubmalt
šos traktātos. J
Baltijas valstīs
vēle bija ar lī
tad, pēc komū
to pielīdzināja
tā par galveno
ienaidnieku, ku
šiem jūtszkauž
versme uz ārp
ir kā atjauj b
ni, bet paralle
vien iespējams.
iespējams, kom
ticas izmantot
mēšanai uz ār
ki reprezentāci
mēram, biskapi
Abi pētījumi s
relijas un baz
cinās ainu ar s
kiem datiem. T
zos vārdos ati
katram pašam.

PAVILS ZALKALNS

PŪRS

Stāsts

Pateikdams, cik mūsējo še atrodas, ne
mi pārkāptu aizliegumu izpaust ziņas par
novietojumu un stiprumu. Cenzūras viri tad
vēdamies rakstīto izraibinātu melniem tuša
kumiem vai sagraizītu papīra lapas strēm
un nesalasāmas. Drīkstu tikai pieminēt, k
še pietiekami daudz, lai sarkanie partizā
mums apkart ar likumu. Novietojums atrod
kur austrumfrontes aizmugurē un nav ceri
mūsu darbošanos kādreiz atzīmēs brunoto
virspavēlniecības dienas ziņojumā. Ja iznā
da slavenāka sadursme, tad varam cerēt, k
bariņš saņemtu pāris ordeņu. Pirms gan bū
jālauza galvas, kam krusti dodami, jo dro
un bailīgumā esam puslīdz vienādi. Viss
rigs tikai no situācijas, kādā kaŗavīrs pēkš
das. Varbūt nolemjam pēc medaļām netik
ziņojumi, kuŗos cildināma izrādītā dūšība u
šana apspiest bailību, paliktu neuzrakstīti.

Mūsu kvalitāte kaujās bijusi apmēran
ga, turpretim dažāda nostāja pret to pasa
lietām, kam ar kaŗu un ienaidnieka ķermeņ
šaudīšanu un iznīcināšanu nav nekāda
Kaŗavīra formā jūtamies kā čaulā, atšķiroti
ar uzšuvēm un prastās drēbes nodiluma
Anonimitātei, kuŗa tik raksturīga militārās
izkārtošanai, labpaticies, ka ar savām u
esmu vienīgais eksemplārs šajā burzmā. Ta
mē, runājot reglamenta vārdiem, ikviena
atrodas šajā novietojumā, jāsveicina mani
jam. Patīcoties šādam manam stāvoklim,
stāstītos notikumus varu pārredzēt daudz
un sīkāk nekā mūsu pāvārs vai korpusa
dieris.

TVIJA
AMERIKĀ

STDIENA, 1967. G. 21. JANVĀRIS

EDAKCIJA TORONTO.
— Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
t.; tālr. 531—4533;
— Silvija Ancāne, sasniedzama re-
39;
Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park
rough, Ont.; tālr. 759—8076;
nts Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
—6933;
dis Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
3—4226.
CIJA EIROPĀ:
4 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.
uskriptus pēc vajadzības izsināt. Ne-
neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
rnarka (Kanadā) vai starptautiskais
ēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
iktās domas ir rakstītāja personīgs
umā atbilst arī redakcijas viedoklim.
V un Kanadā — par mēnesi $1.50;
mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.
sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā
.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

priekšā. Nav grūti izšķirties ziedotājiem, kuriem materiālie apstākļi atļauj ziedot abām. Bet — kā izšķirties ziedotājiem, kam materiālie apstākļi ierobežoti?

Mūsu galvenās aprūpes organizācijas atzinušas, ka smagās pakāpes invalidus. Vācija pietiekami aprūpē valdība ar kara invalidu pensijām. Par šādu izkārtojumu varam būt pateicīgi Vācijas valdībai. Par spīti šai samērā labajai invalidu aprūpei, sevišķi attieksmē uz smagās pakāpes invalidiem, tomēr jāatzīst, vai ar to mūsu pienākums beidzies? Liekas, ka mūsu lielākā invalidu daļa joprojām vissmagāk cieš tieši morālā atbalsta trūkuma dēļ.

Šo trūkumu pareizi izpratusi LKIA ASV valde, kaut tikai reizi gadā, uz Ziemsvētkiem, nosūtot svētku velti. Bet nesen presē bija lasāms par vēl lielākiem un cēlākiem nodomiem invalidu labā — par Brāļu kapu izbūvi un izdaiļošanu. Arī par to var priecāties, bet tomēr jāautā, vai jāsteidzas ar šī projekta īstenošanu, kamēr vēl dzīvi un izkliedēti invalidi mīt Vācijas sādžās?

Gribētos ticēt, ka nākotnē abām lielajām karaviru organizācijām būs iespēja apsvērt sadarbības jautājumu invalidu aprūpes laukā, lai, varbūt, vismaz ik pa pāris mēnešiem nosūtītu kādu velti, kaut niecīgāku. Ar šo organizāciju starpniecību invalidiem būtu izteikta cerīga, atzinības apliecinājums un morālais atbalsts.

Mēdz teikt, ka katrs invalids

(Nobeigums 6. lpp.)

grīdas. Viņš manu roku cieši sa-
n klusu atkal jautā:
t, kur atrodaties?"
nezinu. Kur tad esmu?"
erā, no kuras nekad vairs neat-
iem," ieslodzītais klusi paskaidro.

rūkstos. Vai ar savu atteikšanos
spēlējis arī dzīvību? Šie slepka-
varu darīt? . . . Kas tas tumsā te
viņš mani tik tieši izjautā? Vai
r tikai provokātors, kā tas viltus
et man nav nekā slēpjama!
kameras biedrs mierīgi noklau-
to ne ar vārdu nepārtraukdams.
s. viņš nosaka:
dvis dažu fanātisku neliešu upu-
iem cilvēkiem Padomju savienībā.
eizi sapratu, tad jūs vēl vienmēr
nis ar ārzemnieka statusu. Tādēļ
ik daudz. Apstāklis, ka esat ho-
āvokli uzlabo. Kā krievs jūs ātrāk

ista par sevi:
s ir Georgijs Ševčenko. 1942. un
jos par advokātu kādā tiesā šepat
zīvoju, kā pret simtiem nevainīgu
krietnas denunciācijas un kā šos
sāja, piespriežot jau zināmos sma-
an šai sistēmā advokāts var darīt
kuriem jau iepriekš zināms, ka
iesās? Sāku justies vainīgs šo ne-
go nāvē un ciešanās. Sirdsapziņa
Slepkava! Slepkava! Es nespēju
eicos no darba un drošības labā
slēpties. Tas šo kara gadu saju-
šķi grūti. Kad vakaros satumsa,
vietās gāju pastaigāties gar Mas-
alu. Reiz mani tur uzrunāja vī-
u valoda liecināja par ārzemnie-
Turpinājums sekos)

Alberts Spoģis

Pētījumi par verdzību Baltijā

„ACTA BALTICA V", LIBER ANNALIS INSTITUTI BALTICI, KĒNIGŠTEINĀ, 1966. GADĀ

Arī raksta „Dogmas — kārdinātājas vai patiesības sargātājas?" mūsu laikraksta iepriekšējā numurā autors, protams, ir Alberts Spoģis, nevis Andrejs, kā, pirms Preses balles sevišķi dzenot savas velnišķības, ar burtliča un korektora atbalstu sagrozījis Drukas kļūdu velniņš.

Redakcija

Baltijas institūts Kēnigšteinā pie Frankfurtes kļuvis par galveno centru, kur sistēmatiski vāc informāciju par komūnistu izrīcībām Baltijā. Institūts katru gadu izdod gadagrāmatu, kurā ievietoti lietpratēju jaunākie pētījumi par pašreizējo stāvokli komūnistu kalpinātajās zemēs. Četšos iepriekšējos krājumos katrā apskatīts noteikts dzīves novads. Piektajā uzņemti papildinājumi iepriekšējiem, kuŗi sakrājušies pēdējā laikā un uzrāda visjaunāko pētījumu rezultātus.

Domas un pētījumus par padomju pārkrievošanas politiku plašā apcerē izteicis Alberts Gerutis. Pēc Baltijas valstu okupācijas 1940. un 1944./45. gadā iesākās rusifikācijas politika, kas joprojām turpinās. Baltijas valstu komūnisti dažkārt mēģinājuši palidzēt savām tautām, bet tas nav izdevies. Šādu gadījumu Gerutis piemin Latvijā. Ministru prezidenta vietnieka E. Berklāva vadībā pēc Staļina nāves Latvijā sāka ieturēt zināmu nacionālu liniju, lai aizsargātos pret pārkrievošanu, piemēram, jaunpienākušajiem krieviem Rīgā vairs neizsniedza uzturēšanās atļaujas, krievu ierēdņiem uzdeva par pienākumu divu gadu laikā iemācīties latviešu valodu, neatļāva vairs izsūtīt latviešu jaunatni uz Kazachstanu, aizbildinoties, ka Latvijā tāpat trūkst darba spēka rūpniecībā un lauksaimniecībā. Apspriežot septiņgades plānu, Berklāvs skaidri uzstājās pret Maskavas ģenerāllīniju un pateica, ka vispirms apmierināmas pašu republikas intereses. Šī latviešu komūnistu pretestība Maskavas pavēlēm sabruka plašā „tīrīšanā" — ap 800 vadošos komūnistus atlaida no partijas amatiem, viņu vietā iecelti krievi vai ataicināti padomijas latvieši, kuŗiem vairs īsti nebija saskares ar Latvijas dzīvi. Kopš tā laika, šķiet Latvijas komūnistu partija atkal uzticīga Maskavas līnijai. Pēc Gerutša pētījumiem, pašreiz pārkrievošanas Baltijā ieiet bīstamā fazē, jo vietām krievi jau pārsniedz vietējo iedzīvotāju skaitu. Autors ļoti siki izpētījis stāvokli: tā attīstība, zināmas Maskavas instances vadībā nepārtraukti ved uz Baltijas tautu iznīcināšanu.

Baltijas institūta vaditājs Dr. A. Namsons izdarījis plašu pētījumu par skolu stāvokli un latviešu jaunatnes ideoloģisko pāraudzināšanu padomju garā. Autors salīdzina brīvās Latvijas skolu, skolotāju un skolēnu sastāvu ar pašreizējo stāvokli komūnistu jūgā un konstatē, ka pārkrievošana bīstami pieņemas: latviešu skolotāju, skolēnu un latviešu valodas stundu skaits samazinās, bet visus ievieš krievu audzināšanas metodes un grāmatas. Latvijā pašreiz strauji pieaug internātskolu skaits, jo tā jauniešus var atraut ģimenes audzināšanai. 1966. gadā Latvijā jau bija 34 internātskolas ar 10.930 skolēniem. Galveno vērību šajās internātskolās veltī ateistiskai audzināšanai.

Interesantu audzināšanas metodes apskatu Latvijas sovjetizētajās skolās devis skolu psihologs Nikolajs Picka. Viņš skaidri parāda komūnistu paidagoga Makarenko izstrādāto metodi, kuŗu cenšas ieviest arī Latvijā, lai audzinātu jaunatni kollektīvā garā par totālitārās sistēmas robotiem: uzticību komūnismam, nīlestību pret sociālistisko dzimteni un atbildību ražošanā.

Par pašreizējo stāvokli Lietuvas augstskolās raksta Voldemārs Ginters. Literātūras sovjetizēšanu Igaunijā apcerējis Māls Kūsiks, bet Igaunijas laukšaimniecības stāvokli vispārējās padomju agrārpolitikas ietvaros parāda Arnolds Purrē.

Maskavas baznīcas politiku un totālo cīņu pret reliģiju okupētajās Baltijas valstīs apcerējuši Johaness Klešmets un Evalds Dubnaitis atsevišķos plašos traktātos. Ja neatkarīgajās Baltijas valstīs brīva reliģijas izvēle bija ar likumu aizsargāta, tad, pēc komūnistu okupācijas, to pielīdzināja opijam un uzskata par galveno padomju valsts ienaidnieku, kuŗu visiem līdzekļiem jāizskauž. Komūnistu satversme uz ārpusi šķietami gan it kā atļauj brīvu kulta izpausmi, bet paralēli to apkaro, cik vien

Spalvaskāta valstibā

PIRMS VIŅAS VISEKSELENTĀKĀS KARALISKĀS AUGSTĪBAS PRESES SPOŽĀS LĪKSMĪBAS NAKTS

Kamēr Diletants vienprātīgā pārī ar Preses pīli apskrien vietu vietas, lai censtos izdibināt slēptos noslēpumus un varētu pastāstīt lasītājiem un balles aspirantiem par visu, kas gaidāms LPB Kanadas kopas rīkotajā Preses ballē 28. janvārī Latviešu namā Toronto, tikmēr mūsu redakcijas karikatūrists sabiedrojies ar Drukas kļūdu velniņu un neatbildīgi rīkojas uz savu roku, jaukdami prātus un izgudrodami arvien jaunus niķus. Tā ielūgumā, kuŗu viņi karikatūras veidā pašu iniciatīvā pasniedza visiem tautiešiem ar mūsu laikraksta starpniecību, atkal izrīkojušies īsti velniškīgi. Vispirms viņi savā ielūgumā iemanevrējuši apgalvojumu, ka Prese balles prologu rakstīs pazīstamais Liepājas žurnālists K. Sidars, kaut īstenībā balles ievada rīmes kalis Jukums Jekums. Dažs šī ielūguma „saņēmējs" jau it nobijies, ka abu jokdaru izziņotajā programmā ir kaulu izlocīšanas parāde, jo tajā var izmežģīt locekļus, bet īstenībā šī lieta nemaz nav bīstama — ar to domāta vecā un mūžam jaunā polonēze, kuŗas vadītāja Diana Jablokova-Vorpa rūpēsies, lai nevienam „kaulu locītājam" nekas jauns nenotiktu. Tikai abi jokdari vainīgi, ka kāda tautiete atsaukusi jau rezervēto galdiņu ballei, jo nevēlas sēdēt pie papīra galdautiem. Tas labi saprotams, jo mums svešumā klājas tik labi, ka gods un lepnums vairs nejauj sēdēt pie tik pieticīgi klāta galda, jo neesam jau kaŗa gūstekņi Cēdelgemā, kuŗiem pat papīra galdauta nebija, ja vien vispār bija galds... To ļoti labi apzinās arī ne mazāk lepnie rīkotāji, tādēļ patiesībā galdi būs klāti ar damasta segām, ar īsta sudraba traukiem un neviltota zelta izrotājumiem, bet krēsli pārvilkti ar vismīkstāko un dārgāko samtu. Lai jau iepriekš dūšas sašļukumā plinti krūmos neiemestu stiprākas lāsītes cienītāji, tad jāpaskaidro: nav arī tiesa, ka uz veselām divām mutēm būs tikai viena limonādes pudele. Redakcijai izdevies skaidri noskaidrot, ka katra mute dabūs pat pa veselai pudelei, lai netrūktu piejaucamā citiem padzērieniem. Kaut Drukas kļūdu velniņš apzināti to centies noklusēt, jūtamies tiesīgi pateikt, ka ballē ieradīsies arī burviga un apburiga cilvēciska Prese pīle, lai dejotu ar draisku un tikpat cilvēcisku Drukas kļūdu velniņu, ne tādu nešpetni, kāds vienmēr slēpjas mūsu redakcijas pakšķos. Šo mīlīgo un piemīlīgo dejas pāri uz balli deleģēs Dianas Jablokovas-Vorpas vadītā baletstudija.

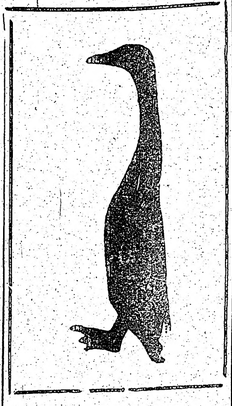

Iespējams, ka abi jokdari arī vēl citā ziņā samulsinājuši ballinieku prātus, kā rezultātā tie varētu tik ilgi gudrot, vai Spalvaskāta valstību apmeklēt vai ne, kamēr Lotus puķu veikalā visas ieejas kartes jau izpārdotas. Tādēļ redakcija izsūtīja prātīgu cilvēku — vairāk nekā nopietno Jautrīti, lai viņa noskaidrotu, kas tad īsti tai Preses ballē stāsies atklātības skatienu priekšā kā visa darītāji un izdarītāji. Un Jautrīte šo uzdevumu paveikusi godam.

★

Viņa, no komandējuma vēl neatgriezusies, redakcijai raksta:

Tai seno indiāņu zemē Toronto 28. janvārī izredzētās latviešu tautas Baltajā namā katrs interesents, kas vien nenokavēs iegādāties ieejas karti, varēs vispilnīgākajā pilnībā iepazīties ar Spalvaskāta valstību, kuŗā tronēs Viņas majestātes ģenerālgubernātore un Karalisko rožu ieleju bajāriskā laistītāja Biruta Senkēviča, kuŗa savai apsardzībai šoreiz izvēlējusies tikai vienu kambarkungu — Alfrēdu Vinčelu, atbrīvojot viņu no visiem citiem pienākumiem. Līksmības lords un galma ceremonijmeistars būs Voldemārs Pukats, bet visvarenais lords-dālderiesitējs un kases un galdu lielkomandieris Žanis Zentiņš. Karalisko mantu pagrabu dāsnais lielmeistars Elmārs Turkevics raudzīsies, lai pagurušo stiprināšanās punkta komandierim Antonam Vuciņam netrūktu pudeļu ar spēcīgāku dzīvības eliksīru, bet Latviešu nama rūpīgo saimnieču plejadai ik brīdi būtu ēdienu izvēle, kuŗa ne vien kairina acis, bet jau izkūst uz mēles, iekām vispār mutē sasniedz. Īstā nektāra nepārspētās maisītājas būs pat divas: stipro boli pēc pašas neskaitāmos zinātniskos eksperimentos iegūtas receptes maisīs Velta Toma, kuŗa šo savu noslēpumu līdz šim zem deviņiem klusēšanas zieģeļiem izpaudusi vienīgi Sanfrancisko Preses balles boles uzfantazēšanas pienākuma veicējai Regīnai Bergai; ne mazāk smaržīgu un kairīgu boli „vājākiem raksturiem", arī pēc pašas speciālreceptēm un ar no Vācijas izrakstītām zālēm, miksēs Malvīne Bālduma-Krone.

Visus balles apmeklētājus ar visburvīgākajiem smaidiem apdāvinās — patiešām, bez mazākās skopošanās! — Viņas majestātes augstdzimušās galma dāmas Ingrīda Viksna, Aina Zemdega, Tonija Krūka un Indra Gubiņa. Ar viņām smaidu dāvināšanā sacentīsies divas — jaukākās no jaukākajām! — puķu meitenes, kuŗas rīkotājiem palīgā sūtīs LNJAK. Bet šo dāmu burvestību varēs izbaudīt tikai pēc tam, kad būs izskanējis Jukuma Jekuma trīsreiztrīs gadus kaltais prologs un Diana Jablokova-Vorpa izvadījusi septiņreizseptiņos lokos polonēzes pāŗus. Tad savu deju būs noritmiņājusi arī Preses pīle ar Drukas kļūdu velniņu, lai iejauktos priecīgajā tautā un padraiskotos ar to pie galdiņiem.

Visu, kas ziņkārīgām acīm nebūs redzams, ar deju mūzikas skaņām aizklās Elmārs Zakulis ar saviem vīriem, bet jāšaubās, vai tautas skatieni maz spēs atrauties no telpu košuma, kuŗu ar burvju otām uzburs māksliniekiu vienības Latvis lielmeistari, bet ar puķu smaržu un ziedu kvēli noklās Ināra un Arvīds Tīrums. Par viņu burvestības prasmi noteikti priecāsies arī viesi no zemes aiz trejdeviņiem kalniem — ASV, kopā ar šejienes labdzimtībām gaidot pusnakti, kad parādīsies Tālivalža Ķiķaukas virsredakcijā izperinātā drukātā „Preses Pīle", — pēc tam, kad īpašniekus jau būs atradusi „Latvija Amerikā" ziedotā ceptā pīle, „Laika" sūtītās divas šampaniesa pudeles un vairākas pārsteiguma balvas, to vidū J. Benjamiņa veltītā fotokamera ar piederumiem tūlītējā kaujas gatavībā.

Daudzo viesu vidū sagaidāmi hercogi un hercogienes, grāfi un grāfienes, vikonti un vikontes, baroni un baroneses, kas ar savu laicīgo klātieni līksmības nakts godu un slavu uz saviem platajiem un vārajiem ziloņkaula mirdzuma pleciem nesīs viegli un cēli.

Kaut lasītājus, kuŗi šīs nakts burvības rezultātā būs kļuvuši par dižciltīgiem balliniekiem, daudzi mēdz uzskatīt par baismīgiem, krokodīliem līdzīgiem nezvēriem, kuŗi nekad nav piebarojami ar patīkamu lasāmvielu, kas šai naktī būs pārvērtusies par balles atrakcijām, jo tiem liekas, ka avīzes, kuŗas savukārt būs kļuvušas par balles valstību, raditas vienīgi viņu izsūkšanai un izputināšanai, LPB Kanadas kopa šim apgalvojumam nepiekrīt, bet visus apkamps sirsnīgām rokām. Par to varēs pārliecināties katrs, kas ieradīsies 28. janvārī Spalvaskāta valstībā.

Turpinu pildīt vēl aptaujas uzdevumu, cenšoties noskaidrot, kas ballē būs atbildīgals biļešu kontrolieris pie durvīm, kas viņa daudzie padotie, kas galvenā kasiera pusgalvenais palīgs, kas telpu tīrītāji pēc balles nakts u. t.t. Tādēļ ziņojuma turpinājumu jāatliek uz nākošo avīzes numuru.

Jautrīte

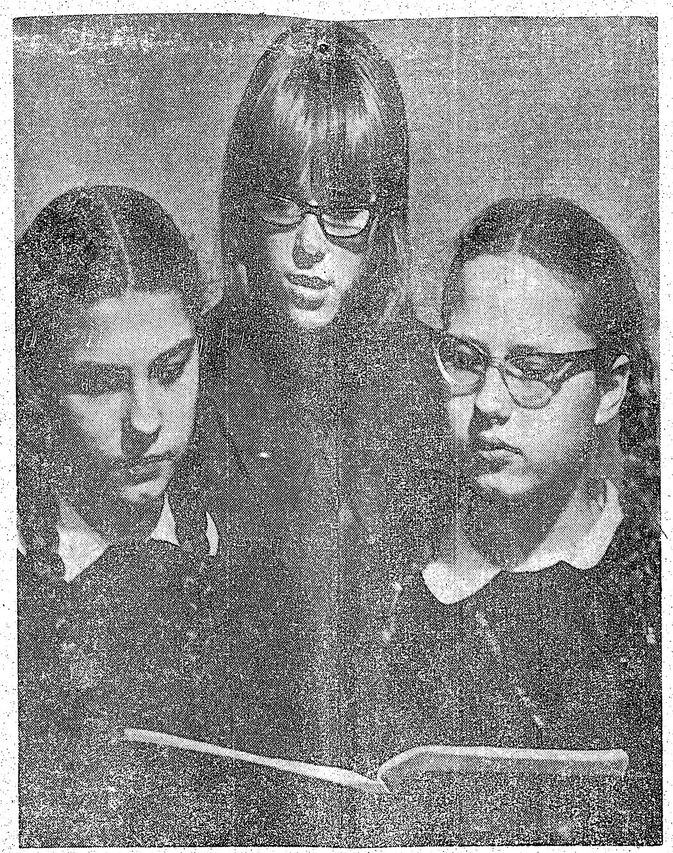

Arī viņas Draudzīgā aicinājuma dienas atcerē gaida latviešu sabiedrības atsaucību un atbalstu. Toronto LTA sestdienas ģimnazijas audzēknes (no kreisās) Velta Kupere, Irēne Aizupiete un Maija Kupere. **Foto: J. Liģers**

Ģimnazija gaida atbalstu

Skolas gadiem piemīt īpats spēks, kuŗš mūs pavada dzīvē, un jo tālāk ejam, jo mīļāka liekas skola, mīļāki tajā pavadītie gadi. Kā pozitīvu devumu latviešu tautai mēs visi atceramies Draudzīgo aicinājumu, kas mūs mudināt mudina atcerēties savu skolu. Daudziem tās nav še, tās ne visas vēl pastāv. Bet ir še latviešu skolas, kuŗas audzina un veido tālāk latviešu jaunatni. Ir kāda neredzama saite, kuŗa mūs visus — vienalga, cik jauni vai veci pašreiz esam — saista ar skolu un tajā pavadītajiem gadiem.

Toronto jau 14. gadu darbojas Latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazija — vieta, kur aug nākošie latviskā darba darītāji. Jautāti, kur un kādu šo ģimnaziju skolēni paši vēlētos redzēt, viņi, piemēram, raksta tā: „Pēc manām domām, latviešu skolu vajadzētu turēt Latviešu namā nevis kādā angļu skolā, kaut citās skolās būtu vairāk telpu, tāpēļu un solu, tur tomēr nevarētu justies kā mājās. Būtu ļoti labi, ja Latviešu namā vadrētu radīt pareizu atmosfairu, tādas lietas, kā kartes un bildes paliktu pie sienām un mums būtu vienmēr pieejamas." Kāds cits ģimnazists raksta: „Latviešu skolu vajadzētu izveidot tā, lai tā mūs varētu izaudzināt par latviešiem un lai vēl ilgi pasaulē būtu latvieši."

Tās ir mūsu jauniešu domas. Vai mēs drīkstam tikai noskatīties, kā daži cilvēki cīnās par šīs skolas veidošanu un uzturēšanu? Mums taču nav vienaldzīga mūsu nākotne; es domāju, ka savās sirdīs mēs ikviens vēlamies, „lai vēl ilgi pasaulē būtu latvieši". Palīdzēsim veidot skolu, palīdzēsim iegādāties kartes, novelkamo aparātūru u.c. mācības līdzekļus, kuŗi tik ļoti nepieciešami skolas darba sekmēšanai. Latviešības uzturēšana mūsu jaunatnē ir ne tikai vecāku, bet visas latviešu sabiedrības uzdevums un pienākums. TLTA sestdienas ģimnazija tādēļ aicina ikvienu pārdomāt par Draudzīgā aicinājuma nozīmi, atcerēties savu skolu, savus skolas gadus un, lai mūsu pašreizējai jaunatnei darītu sekmīgākus un gaišākus skolas gadus, palīdzēt tai. Nav svarīgi, cik liels ir ziedojums; ja tikai ikviens dotu nedaudz, skolai tomēr rastos līdzekļi tālākai izveidošanai: „Ja ikviens tik' zemē sētu Vienu graudu veselu, kas gan izskaitīt tad spētu Zelta kviešu krājumu!"

TLTA sestdienas ģimnazijai ziedojumi sūtāmi K. Priedītim, 51 Redwood Ave., Toronto 8, Ont.

I. G.

KANADAS ZIŅAS

SARNIJA

● Prāv. A. Skrodelis 16. janvārī pēdējā gaitā uz vietējo kapsētu izvadīja Mariju Zītari, dzim. Stankēviču, kas mira 80 gadu vecumā. Aigājēja atstāj divas meitas, znotu un mazbērnus.

HAMILTONA

● Aivieksteš vienības skauti korpā ar gaidām 15. janvārī organizēti pulcējās Kristus draudzes baznīcā mūžībā aizsauktā latviešu skautu priekšnieka Artura Grigora piemiņas dievkalpojumā. Māc. E. Pavasars ajizlūgumā īsumā raksturoja A. Grigora pilnvērtīgo dzīvi un pašaizliedzīgo darbu latviešu skautisma celšanā un veidošanā dzimtenē un trimdā. Baltie ziedi, sēru lentēm apvītie baltie karogi un zēnu, meiteņu un vadītāju skumjās sejas liecināja, ka Hamiltonas skautu un gaidu saime dziļā goddevībā un pateicībā piemin savu lielo vadītāju, kas tik bieži mēroja tālo ceļu no Grand Rapidiem, viesojoties Kanadas latviešu skautu nometnēs un citos lielākos sarīkojumos. Nav vairs latviešu skautu priekšnieka A. Grigora, — viņš aizgājis mūža mājās, bet viņa lielās dzīves devums turpinās dzīvot: to viņa vadītie zēni un jaunekļi iemūžina savos skautu pulciņos un vienībās!

● Radusies doma nākošajā vasarā rīkot Malienas dienas resp. malieniešu sanāksmi. Iniciātoru grupa lūdz ieinteresētos malieniešus uz pirmo sanāksmi 3. februārī plkst. 8 vakarā Hamiltonas latviešu biedrības namā, — 16 Queen St. N., Hamilton. Šajā sanāksmē nodomāts izvēlēt Malienas dienu rīcības komiteju.

MONTREALA

● Vietējās latviešu biedrības 19. gadasvētku sarīkojums 14. janvārī Victoria Hall Ozolu zālē bija ļoti labi apmeklēts. Svinības ievadot, biedrības pr-ks E. Mazutis uzrunā pakavējās pie biedrības vēstures un aicināja tautiešus būt aktīvākiem un vairāk piedalīties savas biedrības atbalstīšanā, lai latviešu kultūru svešumā ne tikai saglabātu, bet vēl tālāk attīstītu. Viesis no Toronto, prof. T. Ķeniņš runāja par tematu „Latviešu mūzikas attīstība", saistošā stāstījumā iepazīstinot klausītājus ar latviešu mūzikas sākuma laiku un pirmajiem komponistiem, kuŗu darbi publicēti pirms nepilna gadsimta. Pakavējies pie vēlāko gadu lielākajiem komponistiem, referents atcerējās Latvijas konservātorijas laiku, komponistus Latvijas neatkarības gados un vēlāk trimdā, kā arī minēja jaunākos latviešu skaņražus un ko no viņiem varam gaidīt. Priekšlasījumu prof. T. Ķeniņš papildināja ar iezīmīgiem piemēriem, atskaņojot skaņu lentē G. Pones, J. Kalniņa un vienu savu kompoziciju, kas dēva klausītājiem iespēju salīdzinājumiem un debatēm. Vakara nobeigums aizritēja dziesmās un dejās, viesiem pakavējoties pie biedrības dāmu komitejas klātā azaida galda.

● Latviešu skola 28. janvārī plkst. 6 vakarā St. Luc High School telpās (5100 Cote St. - Luc Rd.) rīko Draudzīgā aicinājuma atceres vakaru. Programmā māc. A. Voitka runa, audzēkņu priekšnesumi, tautas deju grupas Ačkups uzstāšanās un vīru koŗa Junda dziesmas. **M. O.**

TORONTO ZIŅAS

● TLMM kluba gadskārtējā Zaķu balle notiek 21. janvārī plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā. Katrai desmitai ieejas kartei paredzēta pārsteiguma balva, bet bufetē būs dabūjami medījumi un dažādas delikateses gardēžu gaumei.

● Latviešu jaunatnes pulciņa Staburags valde rīko slēpošanas izbraukumu uz latviešu īpašumu Ērgļu ligzdā pie Orandžvilles. Tas paredzēts ar autobusu 5. februārī plkst. 7.30 rītā, pulcējoties pie Latviešu nama. Dalības maksa 2.50 dol. no personas, iepriekšēja pieteikšanās pie K. Jansona (tālr. 783—8051) vai V. Budrevica (tālr. 444—0528).

Ērgļu ligzdā varēs īrēt motorkamanas, bet slēpes un parastās ragaviņas līdzņemamas pašiem dalībniekiem.

● DV teātris Kanadā ar A. Brigaderes lugu „Raudupiete" 15. janvārī viesojās Hamiltonā, bet 28. janvārī sniegs izrādi Ņujorkā kultūras dienu atklāšanas sarīkojumā. 11. februārī teātris savukārt aicināts viesoties Klīvlendā, un pašreiz notiek sarunas par „Raudupietes" izrādēm arī Čikagā un Montreālā. Torontiešiem pēc skaita trešā un pēdējā „Raudupietes" izrāde paredzēta 5. martā plkst. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Tuvākajā nākotnē teātris iecerējis sākt jaunas lugas iestudēšanu.

●TLMM kluba internās žibulēšanas sacensības notika 15. janvārī Simko ezerā pie Gilfordas, piedaloties 29 kluba biedriem. Iepriekš nospraustā laukumā par sekmīgākiem žibulētājiem izrādījās A. Zilgalvis ar 49 izmakšķerētiem asariem 15 mārc. kopsvarā; 2. vietā K. Smāns ar 39 asariem 13 mārc. kopsvarā un 3. vietā F. Noveiko ar 40 asariem 12 mārc. kopsvarā. Visus pirmo vietu ieguvējus apbalvoja kluba priekšnieks Dr. P. Bārdiņš un sporta daļas vadītājs K. Deklavs.

● Latviešu studentu korporāciju kopas prezidiju turpmāk vadīs seniors E. Sproģis (Philyronia) — 228 Alfred Ave., Willowdale, Ont., tālr. 225—5314; vicesenjors Dr. V. Gulēns (Frat. Metropolitana) un sekretārs J. Dreifelds (Frat. Academica). Korporāciju kopas gadskārtēji rīkotais dievkalpojums plkv. O. Kalpaka nāvesdienas atcerei šogad paredzēts 5. martā plkst. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā, bet Kalpaka bataljona balle notiks 17. martā plkst. 8 vakarā Inn on the Park viesnīcas balles telpās.

● TLMM kluba gada sapulce notiks 29. janvārī plkst. 10 rītā DV namā. Kluba valde paredzējusi ierosināt lauku īpašuma Bērzaines plastību paplašināt, pieprērkot 10 akru lielu zemesgabalu, kuŗš maksātu 2500 dol. Bez tam valde ierosinās arī pašreizējās Bērzaines ēkas pārbūvi, kas varētu izmaksāt ap 2000 dol. Iepriekšējā gadā kluba ienākumi bija 3114,13 dol., no tiem atlikums uz 1. janvāri — 272,33 dol. Pēdējā laikā klubā, kuŗš kopš 1965. gada skaitās eksklūzīvs, uzņemti divi jauni biedri, un tā pašreizējais biedru skaits ir 119. Visi kluba biedri aicināti līdz 1. martam pieteikt sporta daļas vadītājam K. Deklavam savus aizvadītās medību sezonas nomedījumus.

● TLB gadskārtējā biedru sapulce notiek 22. janvārī plkst. 2.30 dienā Latviešu namā.

● Latviešu Vasarsvētku draudzes sanāksmē 22. janvārī plkst. 7 vakarā Latviešu namā D. Miķelsons runās par tematu „Lūgšanas dzīve".

● 82 gadu vecumā mirusi Marija Upeslāce, kuŗu 17. janvārī pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu izvadīja archibīskaps A. Lūsis. Nelaikē Toronto atstāj dēlu Viktoru ar ģimeni, kas latviešu sabiedrībā plaši pazīstams kā BTFK un LNAK darbinieks, meitu Ainu Zichmani ar ģimeni un meitu Veltu Kēzi ar ģimeni ASV. Par aizgājēju sēro arī sevišķi kupls mazbērnu un mazmazbērnu pulciņš.

● Sv. Jāņa draudzes pēcpusdienas dievkalpojums-koncerts ar koŗa un solistu piedalīšanos notiks 22. janvārī plkst. 2 dienā Sv. Jāņa baznīcā. Dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars paredzēts 11. februārī plkst. 7.30 vakarā. Programmas daļā piedalīsies E. Kalniņas-Znotiņas teātŗa studijas audzēkņi.

● TLB inženieŗu un tehniķu kopas sanāksmē 13. janvārī ap 30 interesentu noklausījās prof. Guņāra Subiņa referātu „Ūdeņu pētniecības problēmas", pēc tam dzīvi piedalījās debatēs. Kopas pr-ks K. Šlesers aicināja biedrus piedalīties latviešu tehniskobarbinieku kongresā, kas pasaules izstādes laikā, augusta sākumā, notiks Montreālā. Kopas gada sapulce ar amatpersonu vēlēšanām notiks 17. februārī. Nominācijas komisija kopas valdei izraudzījusi šādus kandidātus: A. Āboliņu, V. Bērziņu, O. Kļavenieku, A. Ķikutu, K. Zenaiti, A. Leju un K. Šleseru, bet revīzijas komisijai — J. Konci, V. Pakalnu, A. Podnieku un A. Tiltiņu. Sapulcē kopas biedriem būs tiesības minēt arī citus kandidātus.

● TLB rīkotais raibais vakars 14. janvārī Latviešu namā pulcināja ap 50 jautru viesu. Vakara norisi atzīstami vadīja E. Tiltiņš, ar humoreskām un deklamācijām iepriecināja Maija Ķuze, F. Vilmanis un J. Popelis. Pēc tam vakara dalībnieki izmēģināja deju soļus skaņu plašu mūzikā. Biedrības dāmu komiteja ar prci Edīti Āpši bija rūpējusies, lai viesi varētu apmierināt dejās radušos ēstgribu; piemirsti nebija arī stiprāka malka cienītāji.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBA LATVIAN (Toronto) CREDIT UNION LTD.

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.

Birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 dienā.

Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. jūlijā bija $1.605.640.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

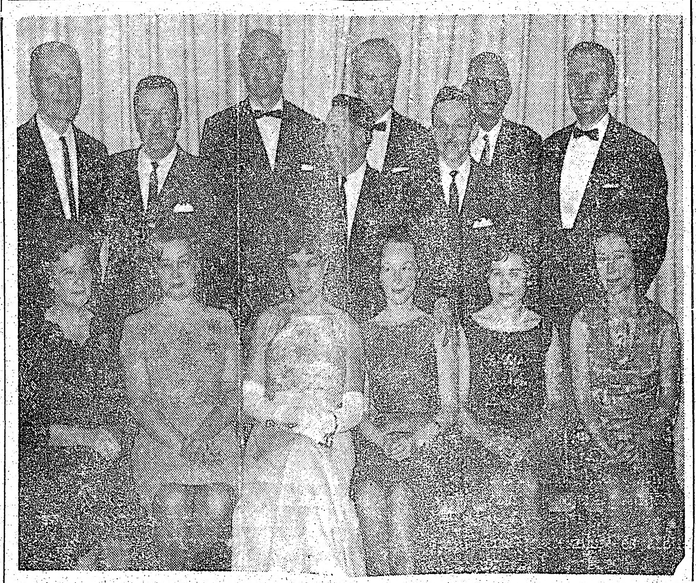

Baltijas tautu kaŗa veterāni ar dzīvesbiedrēm, šoreiz piedaloties arī dažiem ungāru pārstāvjiem, 14. janvārī atkal pulcējās Igauņu namā Toronto draudzības vakarā. Uzņēmumā grupa vakara dalībnieku: priekšā no kreisās — Randla, Jokubaite, Prēma, Mešarosa, Jonika un Tralla; aizmugurē — DV Toronto nodaļas priekšsēdis I. Zamlovskis, lietuvieti s S. Jokubaitis, igaunis M. Randla, ungārs J. Mešaross, igaunis H. Verders, lietuvietis P. Jonikas, igaunis J. Sets un igaunis R. Tralla. **Foto: S. Preem**

Ari pārāk daud

ROSĪBAS UN SARĪKOJUMU P

Aizvadītais decembris Demoinas latviešiem bija sabiedriskā darba izturības pārbaudes laiks. Visas organizācijas — trīs latviešu draudzes, Latviešu biedrība, skola un DV apvienība rīkoja pa eglītes vakaram. Visur gandrīz vieni un tie paši apmeklētāji, tie paši bērni. Pieskaitot vēl ģimeņu svētvakarus un eglītes ikvienā mājā, jāsaka, ka pēcsvētku laikā visi bija tā pārguruši un pārsātinājušies, ka svētku izjūta un brīnums sīka pagaist no apziņas īsti nepārdzīvots, gandrīz pat nemanīts. Gluži dibinātī radās domas un pārrunas, vai nebūtu ieteicamāk turpmāk vienoties par vienu lielu un kopīgu eglītes vakaru, nodarbinot bērnus, viņu vecākus, arī nogurušos dāvanu vedējus — briežus un to saimnieku Sv. Niklāvu tikai vienu dienu, pārējās atstājot bērnu pašu un viņu vecāku brīvai rīcībai. Svētku laikam paredzētās izdarības un dažādas iešanas prasa daudz garākus soļus, divkāršu atmiņu un daudz vairāk laika nekā citkārt.

Par spīti svētku laika darba daudzumam un šādos apstākļos dabīgi rādušamies nogurumam, DV apvienībai vēl bija paredzēts kāds neatliekams uzdevums: gadskārtējais veco strēlnieku vakars ar Ziemsvētku kauju atceri 7. janvārī. Meteorologu pieteiktais sniegputenis gan atturēja vairākus tālinos apmeklētājus, to vidū arī dažus vecos strēlniekus no ierašanās šai sarīkojumā Aijovas latviešu biedrības namā, tomēr vakars bija kupli apmeklēts. Pēc DV apvienības pr-ka J. Klaviņa atklāšanas uzru-

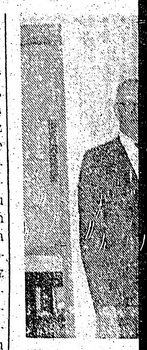

Veco strēlnieku g moiņā: no kreisās Spriņģis.

nas viesis no Čikag cers sniedza strēln miņas, interesantā vadīdami klausītāju ku gaitām līdz vi Krievijas plašumos smaceni. Stāstījum jab ciņu, kā arī pe rojumus īsus, z dus. Latviešu biedr bultkvartets atskaņ saturam piemērot kurām sekoja ne smiņa Akseles patri ņas deklamācija. S rammu noklausoties vien spēja iejust dzirdēt dvešeļu pr pār Daugavu, ne tik bet arī vēl tagad, jo vēl nav beidzies. robežgunīā to gadu liņš Klaviņš, varbū

Interesants ref

Neliels klausītāju pulciņš, kuŗam bija interese par humanitāriem jautājumiem, 15. janvārī Ņujorkas noklausījās J. Kaugura referātu par tematu „Vēsture, kultūra un politika". Ievadījumā referātā aizrādīja, ka pasaulē trūkst komūnikācijas un ka cilvēki negrib nodoties smagām problēmām, kādēļ kā miglā un jūrā paiet viens otram garām un pamana citus tikai tad, kad nejauši saskrienas. Cilvēki pārāk aizņemti ar sevi, ar savām eksistences prasībām, kādēļ nevelti laiku nozīmīgu problēmu atrisināšanai.

Apskatot vēstures nozīmi, likumus un rašanos, referents konstatēja, ka vēsture savā norisē ir bezcerīga, ka nevar saskatīt nekādas likumības. Katra tauta, kuŗa nozīmīga vēsturiskos notikumos, tulko tās faktus citādi un savās interesēs, tādēļ viss norisinās bez noteikta plāna. Vēstures ceļš nemitīgi attīstās un progresē. Tas tomēr ir progress konstitūcijās, bet cilvēka vērtība nav

AICINĀJUMS OLAVIEŠIEM

Sakarā ar Vila Olava 100 gadu dzimšanas un 50 gadu nāvesdienas atceri, visi olavieši un olavietes laipni lūgtas paziņot savas adreses un eventuālus ierosinājumus viņa piemiņas atzīmēšanai. Informācija sūtāma Emilijai Leišei, 3852 Columbus Ave, So., Minneapolis, Minnesota 55407, U. S. A.

KĀDA KULTŪRAS SVĒTDIEN

Ja kāds gribētu teikt, ka latviešu kultūras dzīve iet lejup, tad šāds apgalvojums būtu no gaisa grābts. Var strīdēties par to, vai latviešiem ir kāda kultūras politika, jo Dr. A. Karps aizstāv vienu un Dr. J. Norvilis citu, bet — ar vai bez politikas — kultūra latviešiem plaukst.

Kultūras celšanā savu roku pieliek arī Ņujorkas latvieši. Tā, piemēram, 15. janvāris bija pavisam parasta svētdiena, varbūt mazliet siltāka nekā ziemas laikā bija sagaidāms, pat ar mazu lietiņu. Bet — kā no rīta kājas bija no gultas laukā, tā sākās skriešana pa sarīkojumiem.

Kristīgam cilvēkam svētdienas rītā jāapmeklē dievkalpojums, kas izdarāms bez liekiem sarežģījumiem. Ja pašam savs auto, iekāp tajā un brauc; ja var atrast autobusu vai pazemi, arī tos var izmantot par 20 centiem. Bet ja nevēlas vai nevar izmantot nevienu no tiem, var piezvanīt mācītājam un lūgt norīkot talcinieku, kas ar automašīnu piebrauks pie durvīm un atzve-

TO ZIŅAS

tā plkst. 8 vakarā Inn on the Park viesnīcas balles telpās.

● TLMM kluba gada sapulce notiks 29. janvārī plkst. 10 rītā DV namā. Kluba valde paredzējusi ierosināt lauku īpašuma Bērzaines platību paplašināt, pierēkot 10 akru lielu zemesgabalu, kurš maksātu 2500 dol. Bez tam valde ierosinās arī pašreizējās Bērzaines ēkas pārbūvi, kas varētu izmaksāt ap 2000 dol. Iepriekšējā gadā kluba ienākumi bija 3114,13 dol., no tiem atlikums uz 1. janvāri — 272,33 dol. Pēdējā laikā klubā, kurš kopš 1965. gada skaitās ekskluzīvs, uzņemti divi jauni biedri, un tā pašreizējais biedru skaits ir 119. Visi kluba biedri aicināti līdz 1. martam pieteikt sporta daļas vadītājam K. Deklavam savus aizvadītās medību sezonas nomedījumus.

● TLB gadskārtējā biedru sapulce notiek 22. janvārī plkst. 2.30 dienā Latviešu namā.

● Latviešu Vasarsvētku draudzes sanāksmē 22. janvārī plkst. 7 vakarā Latviešu namā D. Miķelsons runās par tematu „Lūgšanas dzīve".

● 82 gadu vecumā mirusi Marija Upesāce, kura 17. janvārī pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu izvadīja archibīskaps A. Lūsis. Nelaikē Toronto atstāj dēlu Viktoru ar ģimeni, kas latviešu sabiedrībā plaši pazīstams kā BTPK un LNAK darbinieks, meitu Ainu Zichmani ar ģimeni un meitu Veltu Kēzi ar ģimeni ASV. Par aizgājēju sēro arī sevišķi kupls mazbērnu un mazmazbērnu pulciņš.

● Sv. Jāņa draudzes pēcpusdienas dievkalpojums-koncerts ar koŗa un solistu piedalīšanos notiks 22. janvārī plkst. 2 dienā Sv. Jāņa baznīcā. Dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars paredzēts 11. februārī plkst. 7.30 vakarā. Programmas daļā piedalīsies E. Kalniņas-Znotiņas teātŗa studijas audzēkņi.

● TLB inženieŗu un tehniķu kopas sanāksmē 13. janvārī ap 30 interesentu noklausījās prof. Gunāra Šubiņa referātu „Ūdeņu pētniecības problēmas"; pēc tam dzīvi piedalījās debatēs. Kopas pr-ks K. Šlesers aicināja biedrus piedalīties latviešu tehnisko darbinieku kongresā, kas pasaules izstādes laikā, augustā sākumā, notiks Montreālā. Kopas gada sapulce ar amatpersonu vēlēšanām notiks 17. februārī. Nominācijas komisija kopas valdei izraudzījusi šādus kandidātus: A. Āboliņu, V. Bērziņu, O. Kļaveniekū, A. Ķikutu, K. Zenaiti, A. Leju un K. Šleseru, bet revīzijas komisijai — J. Konci, V. Pakalnu, A. Podnieku un A. Tiltiņu. Sapulcē kopas biedriem būs tiesības minēt arī citus kandidātus.

● TLB rīkotais raibais vakars 14. janvārī Latviešu namā pulcināja ap 50 jautru viesu. Vakara norisi atzīstami vadīja E. Tiltiņš, ar humoreskām un deklamācijām iepriecināja Maija Kuze, F. Vilmanis un J. Popelis. Pēc tam vakara dalībnieki izmēģināja deju soļus skaņu plašu mūzikā. Biedrības dāmu komiteja ar prieci Editi Āpši bija rūpējusies, lai viesi varētu apmierināt dejās radušos ēstgribu; piemirsti nebija arī stiprāka malka cienītāji.

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (Toronto)
CREDIT UNION LTD.

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.

Birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 dienā.

Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. jūlijā bija $1,605,640.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463-7313

Ari pārāk daudz nav labi...

ROSĪBAS UN SARĪKOJUMU PĀRPILNĪBA DEMOINĀ

Aizvadītais decembris Demoinas latviešiem bija sabiedriskā darba izturības pārbaudes laiks. Visas organizācijas — trīs latviešu draudzes, Latviešu biedrība, skola un DV apvienība rīkoja pa eglītes vakaram. Visur gandrīz vieni un tie paši apmeklētāji, tie paši bērni. Pieskaitot vēl ģimeņu svētvakarus un eglītes ikvienā mājā, jāsaka, ka pēcsvētku laikā visi bija tā pārguruši un pārsātinājušies, ka svētku izjūta un brīnums sāka pagaist no apziņas īsti nepārdzīvots, gandrīz pat nemanīts. Gluži dibināti radās domas un pārrunas, vai nebūtu ieteicamāk turpmāk vienoties par vienu lielu un kopīgu eglītes vakaru, nodarbinot bērnus, viņu vecākus, arī nogurušos dāvanu vedējus — briežus un to saimnieku Sv. Niklāvu tikai vienu dienu, pārējās atstājot bērnu pašu un viņu vecāku brīvai rīcībai. Svētku laikam paredzētās izdarības un dažādas iešanas prasa daudz gaŗākus soļus, divkāršu atmiņu un daudz vairāk laika nekā citkārt.

Veco strēlnieku grupa Ziemsvētku kauju atceres sarīkojumā Demoinā: no kreisās — K. Dimza, A. Veisbergs, H. Kreicers un A. Spriņģis. Foto: A. Stundiņš

Par spīti svētku laika darba daudzumam un šādos apstākļos dabīgi raŗušamies nogurumam, DV apvienībai vēl bija paredzēts kāds neatliekams uzdevums: gadskārtējais veco strēlnieku vakars ar Ziemsvētku kauju atceri 7. janvārī. Meteorologu pieteiktais sniegputenis gan atturēja vairākus tālinos apmeklētājus, to vidū arī dažus vecos strēlniekus no ierašanās šai sarīkojumā Aijovas latviešu biedrības namā, tomēr vakars bija kupli apmeklēts. Pēc DV apvienības pr-ka J. Kļaviņa atklāšanas uzrunas viesis no Čikagas — H. Kreicers sniedza strēlnieku laika atmiņas, interesantā stāstījumā izvadājot klausītājus pa strēlnieku gaitām līdz viņu pazušanai Krievijas plašumos sarkanajā smacenī. Stāstījums skāra tiklab ciņu, kā arī personu rakstuŗojumus — īsus, zīmīgus epizodus. Latviešu biedrības vīru dubultkvartets atskaņoja referāta saturam piemērotas dziesmas, kuŗām sekoja ne mazāk izteiksmīga Akseles patriotiskas izskaņas deklamācija. Saturīgo programmu noklausoties, ikviens, kas vien spēja iejusties, varēja sadzirdēt dvešeļu puteni aurojam pār Daugavu, ne tikai toreiz vien, bet arī vēl tagad, jo tas joprojām vēl nav beidzies. Programmas nobeigumā 10 gadu vecais Mārtiņš Kļaviņš, vārdot —nākotnes strēlnieks, deva vakara garam pielaikotu izskaņu, nodeklamēdams Z Lazdas „Esi droša, Latvija! Nāks tava rītdiena nākdama".

Vanadzes bija sarūpējušas visiem vakara dalībniekiem bagātīgu cienastu, kuŗa dažādībā katra bija ielikusi savu labāko saimniecisko dotību. Azaida bagātību un iespaidīgo telpu dekorējumu izteiksmīgi papildināja arī paši vakara dalībnieki ar vecc strēlnieku raksturīgajām dziesmām toreizējos īpatajos tekstos un piedziedājumos. Šķetinājās arī atmiņu kamols.

Vakars aizritēja pacilātā noskaņojumā. Ar pāris izlozēm tas deva arī materiālus guvumus. Jaunie vanagi un vecie strēlnieki varēja šķirties tikai vēlā pusnaktī.

sk.

Kanadas trimdas skautu 3. konference

Kanadas trimdas skautu pārstāvji 10. janvārī pulcējās Toronto īpašā konferencē, piedaloties ungāŗu, igaunu un poļu jendu priekšniekiem, un latviešu, lietuviešu un ukraiņu jendu pārstāvjiem. Latviešu skautus pārstāvēja jendas starptautisko sakaru nozares vadītājs Edm. Ozols. Konferenci rotācijas kārtībā šoreiz vadīja ungāŗu jendas pr-ks L. Latkošijs. Darba kārtībā bija pārrunas par iesniegumu Ontario provinces parlamenta jaunatnes lietu komisijai, par vasarā rīkojamo starptautisko skautu nometni un skautu draudzības vakaru.

Ontario provinces parlamenta jaunatnes lietu komisijai iesniegts plašāks memorands, kurā apgaismots poļu tautības stāvoklis Kanadā, kā arī poļu trimdas skautu organizācijas darbība un vēlmes nacionālajā audzināšanā.

Starptautisko skautu nometni nolēma rīkot laikā no 11. — 20. augustam, lai tā nebūtu tai pašā laikā, kad notiks lielā latviešu skautu 50 gadu un gaidu 45 gadu jubilejas nometne Gaŗezerā. Starptautiskajā nometnē piedalīsies igauņu, lietuviešu, latviešu, poļu, ungāŗu un ukraiņu skauti 1 — 2 kopu sastāvā. Tā notiks poļu skautu nometnē pie Barry's Bay, apm. 200 jūdžu ziemeļos no Toronto. Nometnes laikā paredzēta arī 4 dienu ekskursija uz Otavu, Montrealas pasaules izstādi, Kingstonu un citām vietām, apskatīt mūzejus, Kanadas parlamenta namu, vecos cietokšņus u. c.

Tā kā šī nometne notiks Kanadas simtgades svinību ietvaros, tai apsolīts arī Kanadas valdības iestāžu pabalsts, apmēram puse no visiem izdevumiem, kuŗus lēš uz $7000. Apstiprināju ma raksts par šo pabalstu līdz konferences dienai vēl nebija saņemts, bet tā kā vairāki parlamenta locekļi to dedzīgi atbalsta, tad ir puslīdz droši, ka pabalstu piešķirs. Ar šiem 7000 dol. tad segtu visus transporta izdevumus, ieejas maksas u. c., arī braucienu autobusos no Toronto uz nometnes vietu un atpakaļ. Nepieciešamās teltis un nometnes piederumus dos poļu skauti. Dalībniekiem pašiem būs jāmaksā tikai uztura izdevumi, kuŗus noteica uz 35 dol. no personas.

Toronto igauņu namā 5. martā plkst. 7 vakarā notiks skautu draudzības vakars, kuŗā aicinās piedalīties trimdas gaidu organizāciju dalībnieces. Paredzēta deja un atsevišķo tautību nacionāli priekšnesumi. Draudzības vakarā skautiem un gaidām vēlams ierasties formas tērpos. Piedalīšanās atļauta 15 gadu vecumu pārsniegušiem skautiem un gaidām.

E. O.

Interesants referāts Nujorkā

Neliels klausītāju pulciņš, kuŗam bija interese par humānitāriem jautājumiem, 15. janvārī Nujorkā noklausījās J. Kaugura referātu par tematu „Vēsture, kultūra un politika". Ievadījumā referātā aizrādīja, ka pasaulē trūkst komūnikācijas un ka cilvēki negrib nodoties smagām problēmām, kādēļ kā miglā un jūrā paiet viens otram gaŗām un pamana citus tikai tad, kad nejaušī saskrienas. Cilvēki pārāk aizņemti ar sevi, ar savām eksistences prasībām, kādēļ neveltī laiku nozīmīgu problēmu atrisināšanai.

Apskatot vēstures nozīmi, likumus un rašanos, referents konstatēja, ka vēsture savā norisē ir bezcerīga, ka nevar saskatīt nekādas likumības. Katra tauta, kuŗa nozīmīga vēsturiskos notikumos, tulko tās faktus citādi un savās interesēs, tādēļ viss norisinās bez noteiktā plāna. Vēstures ceļš nemitīgi attīstās un progresē. Tas tomēr ir progress konstitūcijās, bet cilvēka vērtība nav pieaugusi. Pēc teologu ieskata Dievs tēlots kā visuvarens, ar vislielāko mīlestību pret katru, bet vēsturiskie notikumi to nepierāda. Vēsturē redzams kāds bezpersonisks nolūks, bez žēlsirdības un morāles. Cilvēce pati sevi iznīcina arī kaŗiem, genocīdiem un deportācijām. Cilvēku attīstības pilnību mēs varam iedomāties kā ideju, ne reālitāti. Ideja kalpo kā mērogs, kā griba pārveidot pasauli. Vēsturi vada emocionālie spēki. Cilvēce attīstībā neapstājas, tā nekad arī nebeigsies.

Runājot par kultūru, referents atzina tās lielo vecumu un nozīmi cilvēces attīstībā, aizrādot, ka kultūras attīstībā lieli nopelni piekrīt sengriekiem, kas devuši ideju par brīvību, kultūru un zinātni. Liels nopelns bijis arī kristīgajai ticībai, kuŗa izveidojusies no jūdu ticības. Kristīanisms radījis taisnības un dziļas morāles vērtības. Nav pareizi, ka cilvēks pats grib būt pašmērķis. Kultūras un cilvēku pēdējais mērķis ir pilnība, bet tā ir tikai ideja. Kultūra un kristīgā ticība pašlaik pārdzīvo lielu krizi. Kultūra atrodas pastāvīgā cīņā ar dzīvi.

Politiku rada sabiedrības grupas ar savām interesēm, bet tās bieži vien nesaskan ar ētiku. Lielākās cilvēku daļas dziņa ir bagātība, slava, vara un ienaids. Trūkst tradīciju, kas veicinātu morāli, vienlīdzību un mīlestību. Katras politikas mērķis ir brīvība, bet katrs un katra partija to iztulko citādi, katra savās interesēs. Vislielākā tiesiskā brīvība pastāv demokratiskajās valstīs, garantēta ar konstitūciju. Konstitūcionālas tiesības katram tiek dotas, bet laime jāmeklē pašam.

Referents pieskārās arī kaŗa un miera tematam. Prasības pēc miera kļūst arvien lielākas. Starptautiskās tiesībās tomēr valda varas princips, zināms primitīvisms. Valstiskā un šovinistiskā suverēnitāte vairo kaŗus. Šī vara paklauj sev likumus, bet varas organi paši bieži vien rīkojas patvarīgi. Cilvēks pēc dabas instinkta nav slepkava, šie instinkti rodas no nepareizas audzināšanas, sliktām paražām, dzīves traģikas un citādi. Pēdējās vēstures dekādes evolūcijas process stipri paātrinājies. Sakarā ar to cilvēki sāk citādi domāt, rodas jaunas vērtības, bet vai kaŗus nākotnē varēs izskaust ir liels un neatrisināts jautājums.

Referāts izraisīja dzīvas debates, kuŗās piedalījās Nujorkā pazīstami kultūras darbinieki prof. Jānis Annus, Karola Dāle, Alise Dzirkale, O. Bergmansons, Jurēviča jun. un citi.

A. Cenne

AICINĀJUMS OLAVIESIEM

Sakarā ar Viļa Olava 100 gadu dzimšanas un 50 gadu nāvesdienas atceri, visi olavieši un olavietes laipni lūgtas paziņot savas adreses un iespējamos ierosinājumus viņa piemiņas atzīmēšanai. Informācija sūtāma Emīlijai Leišei, 3852 Columbus Ave, So., Minneapolis, Minnesota 55407, U. S. A.

Grand Rapidos

Vispārējo tautiešu apdrošināšanu visdažādākos gadījumos ASV mērogā veic Amerikas latviešu palīdzības fonds, kas iemantojis plašu aprindu uzticību un darbojas jau daudzus gadus. Bez savas nozīmes tomēr nav arī dažādie lokālie iestādījumi, kuŗi pa lielākai daļai darbojas pie draudzēm, biedrībām vai arī patstāvīgi. Par vienu šādu latviešu kopīgu pasākumu palīdzības darbā varēs dēvēt Grand Rapidu un apkārtnes latviešu bēru fondu, kuŗš aizvadītajā gadā atskaitījās uz 15 darba gadiem. Fonda dibināšanas nepieciešamību tautiešī atzina jau 1951. gadā, kad bija noorganizētas draudzes un dažādas organizācijas un tām savu atbalstu nelledza arī toreizējais latviešu draudzes māc. prāv. J. Ozols. Sākumā cīnoties ar dažādām grūtībām, galvenokārt materiālā plāksnē, fonda darbs un veidošanās gadu tecējumā uzrādīja arvien lielāku progresu. Dalībnieku skaits tagad ir ap 600, kuŗi komplektējas ne tikai no vietējās latviešu kolonijas, bet atsevišķas ģimenes nāk no pavisam tālām vietām, pat ārpus Mičigenas. Aizvadītajos 15 gados bijuši 105 miršanas gadījumi, izmaksātais pabalsts pēdējos gados katrā nāves gadījumā bijis 600 dol. (sākuma gados mazāks). Tā kopīgo izmaksāto summu var rēķināt uz 50.000 dol. Fonda kasē atrodas vairāk nekā 15.000 dol. uzkrāts rezerves kapitāls. Fonds darbojas pie Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes. Tajā tomēr var iestāties ikviena latviešu ģimenes grupa bez ticības izšķirības. Maksājums fondam katrā gadījumā ir 1 dol. no pieaugušas personas, līdz šim katram fonda dalībniekam caurmērā gadā bijis jāmaksā ap 8 dol. Jāuzsver, ka fonds nav dibināts peļņas nolūkos, bet tā pamatā ir cildens mērķis — sniegt savstarpēji palīdzību, kad tā visvairāk vajadzīga. Fonda priekšnieks pašreiz A. Grīnbergs, viņa palīgs A. Valdmanis, biedrzinis J. Ziediņš, sekretāre B. Maine un kasieris J. Ezergailis, bet revīzijas komisijā darbojas A. Eversons, J. Miezis un A. Tālberga.

Ka latviešu kreditsabiedrība iemantojusi uzticību, liecina jau tas fakts vien, ka biedru skaits turpina pieaugt un nepaiet neviena valdes sēde, kuŗā nebūtu jāuzņem jauni biedri. Kopīgais biedru skaits kopā ar Kalamazū nodaļu pašreiz ir ap 250. Pēdējā paplašinātā valdes sēdē, sakarā tai pašā vietā A. Čugarova piedzīvojusi līdzīgu gadījumu, tikai toreiz nejaušo medījumu viņai neatdeva, jo noteikumi, kuŗus vēlāk mainīja, noteica citādu kārtību.

V. Z.

KĀDA KULTŪRAS SVĒTDIENA

Ja kāds gribētu teikt, ka latviešu kultūras dzīve iet lejup, tad šāds apgalvojums būtu no gaisa grābts. Var stridēties par to, vai latviešiem ir kāda kultūras politika, jo Dr. A. Karps aizstāv vienu un Dr. J. Norvilis citu, bet — ar vai bez politikas — kultūra latviešiem plaukst..

Kultūras celšanā savu roku pieliek arī Nujorkas latvieši. Tā, piemēram, 15. janvāris bija pavisam parasta svētdiena, varbūt mazliet siltāka nekā ziemas laikā bija sagaidāms, pat ar mazu lietiņu. Bet — kā no rīta kājas bija no gultas laukā, tā sākās skriešana pa sarīkojumiem.

Kristīgam cilvēkam svētdienas rītā jāpameklē dievkalpojums, kas izdarāms bez liekiem sarežģījumiem. Ja pašam savs auto, iekāp tajā un brauc; ja var atrast autobusu vai pazemi, arī tos var izmantot par 20 centiem. Bet ja nevēlas vai nevar izmantot nevienu no tiem, var piezvanīt mācītājam un lūgt norīkot talcinieku, kas ar automašīnu piebrauks pie durvīm un aizvedīs uz dievkalpojumu, pēc tam atvedīs atkal mājās. Vai kāds var sūdzēties, ka nav iespējams apmeklēt dievkalpojumu? Izsūtītais dievkalpojumu saraksts gan atgādina, ka tā nolūks nav tikai informēt, bet arī modināt, atgādināt, ielūgt, aicināt, saukt un paskubināt. Tātad, pietiekami iemeslu, lai apmeklētu dievkalpojumu.

Bet mācītājs nav vēl no kanceles nokāpis, kad steidzīgākajiem jau jāpošas, lai varētu paspēt ar pazemes vilcienu sasniegt Statler Hiltona viesnīcu Manhatenas centrā, kur BATUN informācijas sanāksmē apskata, kāda bijusi Latvijas bruņotā aizsardzība 2. pasaules kaŗā. Arī te nav laika palikt uz kafijas dzeršanu un pārrunām, jo atkal jāsteidzas uz pazemes vilcienu, ar kuŗu 10 minūtēs sasniedzams nākamais priekšlasījums par vēsturi, kultūru un politiku. Bet arī te nav iespējams piedalīties pārrunās, jo ar steigu jāmeklē kāds ātrāks satiksmes līdzeklis, ar kuŗu no-

(Nobeigums 6. lpp.)

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

NUJORKA

Jauno talantu pēcpusdienā Jonkeru dievnama sarīkojumu zālē 15. janvārī Mārtiņš Gaujenieks, Nora un Mārtiņš Zālīte un Tamāra Choma atskaņoja klaviergabalus, bet vismazākā dalībniece Lija Semba dziedāja tautas dziesmu. Sekoja mīklu un uzdevumu risināšanas sacensības, sarīkojumam beidzoties ar skolēnu rotaļām.

Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, arī šogad paredzēts Miķeļa tirgus Bronksas dāmu komitejas sarīkojumā. Šogad tas vairs nenotiks Manhatenā, bet Jonkeru dievnama sarīkojumu zālē 24. septembrī.

Nujorkas DV apvienības biedru sapulce notiks 29. janvārī pl. 4 pēcpusdienā DV namā Kvīnsā, bet plkst. 2 dienā turpat vanadžu sapulce. Apvienības bilance uz 1. janvāri bija 21.335 dol., kuŗos ieskaitīta arī pašreizējā nama vērtība 18.190,58 dol. Pērnā gadā par telpu lietošanu ziedojumos saņemti 1550 dol., bet visā gadā nama kasē ieņemti 6565 dol. Šai gadā arī atmaksāti parādi 4100 dol. apmērā. Nākamā gada nama budžets paredzēts 2430 dol., bet organizācijas līdzekļu budžets 1660 dol. Aprūpes līdzekļi uz 1. janvāri bijuši 2902 dol., šim gadam paredzēti 2300 dol.

DETROITA

Ka arī Detroitā iespējams redzēt vienkopus ap 250 latviešu (ieskaitot gan arī pulciņu amerikāņu draugu), pierādīja Latviešu katoļu kopas sarīkojums 14. janvārī Internacionālajā institūtā. Gadskārtējā sarīkojuma pievilkšanas „nagla" šoreiz nepārprotami bija ievērojamā latviešu dejotāja Vija Vētra ar savu indiešu deju svītu. Programmas sākumā viņa iepazīstināja apmeklētājus ar indiešu deju pamatelementiem un variācijām, paskaidrojumos un demonstrējumos apvienojot sevi par izcilu skolotāju. Sarīkojumu ievadīja kopas pr-dis E. Lizlovs ar uzrunu. Bija arī mantu loterija ar vairākiem laimestiem, tāpat arī japāņu loterija un „protams, dāmu komitejas sarūpētie maizīšu un kafijas galdi. Deju cienītāji mēģināja papriecāties nelielajā, no galdiņiem brīvajā laukumiņā.

P. Z.

MILVOKI

Vanadžu kopas eglītes vakarā 7. janvārī DV namā svētbrīdi vadīja māc. J. Meisters, piemīnot mūžīgo latviešu kaŗavīru, kuŗš visos laikos cīnījies par dzimtenes brīvību. Priekšnesumos dziedāja vanadžu sekstets I. Slemperes klavierpavadījumā, deklamācijas sniedza rež. M. Valtere-Einberga, bet A. Cers atskaņoja divus vijolos solo. Saslimušās kopas pr-ces Z. Vilciņas vietā mācītājam, priekšnesumu izpildītājiem un viesiem pateicās priekšnieces vietniece L. Peniķe. Nobeigumā visi vairākas stundas pakavējās groziņu azaidā, kuŗa laikā apvienības pr-ks V. Aparjods sveica vanadzes un viesus jaunajā gadā.

Veco strēlnieku pieminas eglītes aizdegšanā Camp Journal bez skautiem un gaidām piedalījās ap 45 tautiešu, Z. Butkam teicot piemērotu vēstījumu. — Skautu un gaidu eglītes vakarā 8. janvārī Kristus draudzes telpās svētbrīdi vadīja māc. J. Meisters, aizlūgšanā pieminot mirušo latviešu skautu pr-ku A. Grigoru. Sarīkojumā pasniedza arī apbalvojumus Mazskauti V. Vējiņš un J. Ozoliņš saņēma ražotā staburadzēna apzīmējumu, brīvības skauta apzīmējumu — M. Veidemanis, bet augstāko skautu apbalvojumu — dzimtenes skauta nosaukumu saņēma Guntis Lauzums. Amerikāņu skautu instruktoru kursus beiguši J. Baltmanis, M. Grauditš un G. Lauzums. Skautu vecāku padomes priekšsēdis A. Baltmanis suminā vadītāju A. Mundeciemu 35 gadu skautisma darbā, pasniedzot kā kopīgu balvu sacīkšu pistoli.

KLĪVLENDA

Vietējā DV apvienība veco gadu aizvadīja un jauno sagaidīja savā tradicionālajā sarīkojumā, kas vienmēr bijis ievērojamākais Klīvlendas latviešu kolonijā. Vakars bija labi apmeklēts. Gadu maiņu atzīmēja arī Apvienotajā draudzē. Vecā gada vakarā notika dievkalpojums māc. I. Gaides vadībā, pēc tā draudzes namā sagaidīja jauno gadu pie dāmu komitejas klātā azaida galda. 1967. gadu ievadīja draudzes mācītāja I. Gaides lūgšana, kopīgi nodziedātais korālis „Pie rokas ņem un vadi" un Latvijas himna.

Veco strēlnieku kopa 7. janvārī bija rīkojusi tradicionālo Ziemsvētku kauju atceri. Sarīkojums sākās ar māc. K. Brieža svētbrīdi. Pēc tā Čikagas viešņa Valentīna Hermane nolasīja savus patriotiskos dzejoļus, kuŗus — īpaši „Veltījumu strēlniekiem" — vakara apmeklētāji uzņēma ar dziļu pārdzīvojumu. Koncerta daļā baritons A. Kalnapuķe dziedāja latviešu autoru dziesmas, bet Z. Viķe sniedza harmonizētu tautas dziesmu viju. Vecos strēlniekus apsveica pītn. Edv. Mednis, kaŗavīru un citas vietējās organizācijas.

PŪCESSPIEGELIS

GAŖEZERS CITĀDĀ SKATĪJUMĀ

Anglijas DVF valdes vicepriekšsēdis un DV organizācijas centrālās valdes loceklis Jānis Friš. valds, rakstot „Londonas Avīzē" piezīmes par savu Amerikas ceļojumu pērnā septembrī, pakavējas arī pie Gaŗezera, publicējot laikraksta 13. janvāŗa numurā šādus iespaidus:

„Pa ceļam (uz Kalamazū, — red.) pirmais pieturas punkts mums Gaŗezera nometne, kas pieder Latvijas ev.-lut. baznīcas Amerikas vidienes draudzēm. Nogriežamies pa kreisi no autoceļa. Drīz vien nākamos krustojumos otrs un trešs uzraksts — Uz Gaŗezeru, pie kam bulta norāda, kādā virzienā jābrauc. Meklētā vieta jūdzes sešas no galvenā ceļa. Bez šiem uzrakstiem svešiniekam būtu diezgan grūti atrast. Vēl pēdējais pagrieziens, un grantētais ceļš ieved meža nometnē. Aiz vārtiem tāda kā Latvijas pirtiņa ar uzrakstu logā: Izņemt braukšanas zīmi. Raušos laukā zīmes dabūšanai. Izklaŭvējos gan pie durvīm, gan pie loga — viss velti, nav nekādu dzīvības zīmju. Braucam tālāk. Paugurains, visapkārt koki. Šur tur starp kokiem primitīvas vasarnīcas. Izkāpjam kādā laukumiņā. Zemāk saskatāma koka ēka. Pa iemītu celiņu dodamies turp. Uz sienas liels uzraksts: Runājiet latviski! Netālu pie mašīnas atspiedies kalsens, slaids vecis. Vēstu to saviem ceļa biedriem un saucu skaļu — labdien. „I don't understand" — maz liet iztrūcies, vecis atbild. Par spīti visam, jārunā tomēr angliski. Mūsu vilšanās kļūst lielāka, jo bijām cerējuši iepazīties ar nometni, kas mūsu laikrakstos diezgan daudzināta, arī satikties ar tautiešiem, dzirdēt par šejienes rosību un arī ieturēt pusdienas. Nu nekā!

Sākam ar veco amerikāni apruņāties. Iedodu dolara zīmi, lai kļūst pielaidīgāks. Stāstām, ka esam no Anglijas un šeit tagad speciāli ieradušies šo meža nometni redzēt. Izrādās, ka vecais vīrs ir šīs vietas sargs kopš 1942. gada. Nometne ar visām ēkām ierīkota un kalpojusi amerikāņu gaidu nometņošanai. Pēdējos gados īpašumu nopirkušas kopīgi vairākas apkārtējās latviešu ev.-lut. draudzes. Sargs ver lielās ēkas virtuves gala durvis. Rindā rāmi rūc lielo ledusskapju motori. Lielajā istabā viss no koka, tikai akmens kamīns pie vidussienas. Griestu nav un istaba kaut kā atgādina šķūni. Liekas, ka te vietas kādiem 200 cilvēkiem. Sētā ieripo mašīna, un vecais aiziet ar puišiem apruņāties. Vienā stūrī uz galda viesu grāmata. Parakstāmies. Pirms manis parakstījies kapteinis V. Kukainis, kas pazīstams ar viņa rakstiem latviešu laikrakstos. Kapteinis, kas bija arī DV dienās Čikagā, adreses vietā ierakstījis: ceļa no Persijas uz Vietnamu.

(Nobeigums 8. lpp.)

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSAJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Willowdale: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens-ejlas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $21.900. Iemaksa $4.500.

Avenue Rd. — Lawrence: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar izbūvētu pagraba dzīvokli. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Cena $22.500, iemaksa $3.900. Atlikums uz 1 atklātu 10 g. obligāciju.

Danforth — Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas. Cena $19.500.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MŪSU NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

ATKAL DABŪJAMA
DV Kanadā izdotā skaņu plate

LATVIEŠU KARAVĪRU DZIESMAS

Mono $ 5.00 Stereo $ 5.50

I PUSE

Paliec sveiks, mans mazais draugs
Kad šķiroties no tēva mājām
Tumbarasā
Saule uzlec mirdzēdama
Zilais lakatiņš
Klip klap . . .
Dzimtenes meitenes dziesma
Man dzīvē laimes nav
Ikkatru sestdien's vakaru

II PUSE

Bērzu birze
Augstienē pie Madonas
Kad ar uzvaru šo kauju

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Ontario dzīvojošiem pie plates vērtības jāpieskaita 5% tirdzniecības nodokļis.

Valentīns Pelēcis

Pasaules brīnumi

NO KRĀJUMA „MAĻEŅIEŠA PASAULE"

Nu, brīnums jau arī bija tas, ka tēvs, pirms vēl bija jāsāk skolas jūgs, aizveda un pameta mani Alūksnē „apradināties" pie māsas un vecākajiem brāļiem, kas tolaik nomāja dzīvokļiti Kalēju Kalēja mājā, Marijas ielīņā, kur mūsu vecmāmiņa pa skolas laiku dzīvoja līdz, pabarodama un citādi apkopdama savas meitas bērnus. Šis pirmais pasaulē „apradināšanās" laiks ilga tikai divas nedēļas, jo tāds parasti bija starplaiks tēva „apgādes" braucieniem uz Alūksni.

Alūksnes miestiņu (tā toreiz sauca) biju pāris reižu redzējis. Bet tie bija tēvam līdzbraucieni tirgū vai arī baznīcā. Acu ziņkārībai jau tur bija ko redzēt, pabrīnīties, bet patikt un ilgāk palikt nekad nevēlējos. Par daudz burzmas, par daudz svešu, man nevajadzīgu cilvēku. Taču tēvam skola bija gandrīz vienlīdz augstā godā ar ticību, un kurš tēvs gan nevēlas bērniem iemīt to stigu, pa kuru viņš pats, ja apstākļi lautu, būtu priecīgs gājis?

Laikam gan grūti būtu mani pamest Alūksnē, ja pie manis nebūtu vecāmāte. Kad tēvs raisīja grožu likumu no slitas, es steidzos maukt savu jēreni galvā, pakēru sarkano kažociņu rokās un meklēju svešo durvju kliņķi, lai drīzāk tiktu blakus tēvam. Vecmāte tomēr mani novaldīja:

„Bierniņ, divas nedeļas vin. Es te dzeivoju vusu zīmu, i tod nav gods. Es tev paruodīšu sutas bāniti, aizvešu iz Tuolavas polkollu, kur krīvi akmiņa stobus sasliejušs, oizīsam puori ladam da zvidru mourim sola, pa gabaliņu paviersamīš baruna pili un i oizlāposam da kopīm, kur muna muote un tāvs. Divas nedeļas, bierniņ, niks vin ir."

Lielākais brīnums jau bija „sutas bāniti". Ar abām rokām turējos pie vecmātes, kad tas „nezvērs", svilpdams un tusnīdams, dūmus un tvaika mutuļus izvemdams, iestūkājās Alūksnes piestātnē. Kuļamo dampi biju redzējis. Tas grieza čuknādamies visādus ratus un spoles, bet nekad bez sešiem zirgiem nekustējās no vietas; šis pa spožām un biezām dzelzs „stīpām" gāja kā nelabais. Labi, ka tas neņēma savu vaļu, tad pat mana vecmāte to nevaldītu.

Izstaigājām arī Alūksnes ezera „zviedru salu". Apskatījām mūrus un man bija nenobrīnīties, kā tie āpaļie akmeņi turas kopā. Tur apakšā esot pagrabi, — tā vecmāte stāstīja, — kur zviedru ķēniņš paslēpis savu naudu un padomu, bet ne nauda, ne padoms nepalidzot tur, kur bagātais, stiprais un gudrais nepazīstot nabago, vājo un padumjo...

Uz Tālavas pilskalnu gājām skaudrā decembŗa dienā. Māsa Zenta, brāļi Arnolds un Antons tikko bija aizvadīti uz „progimnaziju". Vecmāte mudīgi mani sačubināja, ne vārda nesacīdama, paņēma pie rokas. Tas bija pagaŗš gājiens. Kādā vietā viņa piestāja un uz lieliem bērziem apaugusa kalniņa rādīja no akmeņu kubiem sakrautu kantaini, sacīdama: „Te bej pirmuo sveščņiku baznīca, viņu Dīva da šai dinai nāašu redzejse..."

Aiz šī „kaulu" kalniņa ceļš pagriezās uz „pusnakts" pusi (ziemeļiem), un tad vecmāte man parādīja „Sloskrogu". Viņa stāstīja, ka krogi radušies tad, kad svešinieki, redzēdami „lotuvīšu sluopes piec ols, izgudraišs vierdiņus un bimbakus, lai cilvaka prīku patasītu par eļļu." Tai pašā sakarā viņa stāstīja par Mārkalnes pēdējā aizezeres pilskalna „leiduvnīka" Nameta meitas meitas meitas „krustabuom". Bērns bijis „pa vāciešu Dievam apkrustīts", un kristītāji pieturējuši Sloskrogā. (Jāpiemin, ka šai vecākajai Alūksnes akmeņu celtnei bija palodzes, kuŗu platums pārsniedza metru.) Kristībnieki brangi iedzēruši, tad atsēdušī zirgus un braukuši mājup. Dziedāčami iebraukuši Nametos. Izkāpuši bērna māte, izgeņģerējis pats tēvs, krusttēvi un krustamāte: „A kur mozīs Peksīts?... A, voi Diviņ, laikam gon Sloskrūgā iz lūga palika!." Tā arī bijis, un puika gulējis kristīts vai nekristīts, kamēr otrreiz pakaļ aizbraukuši.

Kamēr vecmāte man stāstīja par Sloskrogu, ceļš sāka pēkšņi kāpt kalnā. Bija sarmas piekrautas priežu, egļu un bērzu galotnes. Katram kokam ziemas spalgums bija piešķīris rotu pēc tā zaru īpatībām. Ar cilvēkiem tā bieži vien nav. Jau pusceļu uzkāpusi, vecmāte man pusčukstus teica: „Te, dēliņ, nopem ausainīti. Ne jau kapu pēc. Te sākas tālaviešu pirmie tīrumi. Un turī tīru sirdi, tiem pāri iedams..."

Kādi te tīrumi mežā varējuši būt, to gan toreiz nesapratu, un tur pašā augšā bija ozolu, kļavu, bērzu, liepu un ošu retaine ar sniegā iegrimušiem kapu krusttiem. Apbrīdām daudzus kapus. Pats vecākais, laikam, bija manas vecmātes tēva tēva tēva kaps. Vārdu jau teica, bet to vairs neatminos. Krusta tur nebija, tikai milzīgs apsarmojis bērzs. Palicis gan prātā, ka te vecmāte ar lazdas zariņu ievilka sniegā kādu zīmi un sacīja: „Viņš viel nabej nei pa vuocīšu, nei zvīdru, nei pūļu, nei pa plisķavīšu mūdei kristīts. Viņš nudzeivaja i nūmīra pots savā lotuvīša ticīšanā..."

Atpakaļ ejot, viņa mani pa sāncelīņu ieveda arī mācītāja muižā, lai parādītu tos ozolus, kuri manam tēvam, tāpat kā šās meitai, manai mātei, un arī šās vīram Oskaršam, esot svēti koki. Šī jau nedrikstot un miera dēļ arī muti vaļā netaisot, koks paliekot koks, un katrs ozols esot skaists, bet trīsreiz resnāki un kuplāki par šiem esot redzēti gan pie Akaviņas, gan pie mežu Viergulnīcas, gan pie Pededzes.

Kādā citā dienā viņa apvadāja mani arī ap galvenajām Alūksnes „bodēm". Tur netālu no Kalēju Kalēja mājas bija vecā Sīļa rakstāmlietu bode, drusku tālāk šķendera bode, kur arī avīzes varēja pasūtināt, vēl gabaliņu — Ķelles rakstāmlietas, un tur kādam Dzenīšam pat drikējamā ierikte, ko vēlāk atpirka Pastalnieks, kas Latvijas neatkarības gados izdeva „Malienas Ziņas". Bez šādām bija vesela rinda citādu božu, ar sāli, cukuru, siļķēm, drēbēm, dzelzi un citām cilvēkiem „nepieciešamām" mantām, bet īpašnieku uzvārdi manām ausīm skanēja tā, ka nekādus iederīgus attēlus nespēju iedomāt, dzirdot vecmāti nosaucam: Kreišmans, Ķesners, Rukins, Feibelsons, Grosmans, Vasermans, Freiberga „apķikis"...

Īpašā pievilcībā manam degunam bija maiznīcas. Jāatzīstas gan, ka ne baltmaizes garša, bet tās svaigā cepuma smarža man patika. Īstai paēšanai vienmēr labāk izvēlos rupjmaizes „kanci". Bet tā beķeru smaka man patika un savā prātā tolaik nodomāju: ja man nebūtu savu māju mežos, ja te man, kā Alūksnes maziem puikiņiem, būtu jādzīvo ap pilsētas pakšķiem un pudzekļi, tad diezvai es nemācītos par „beķeri"...

Vēl Alūksnē bija kāds ievērojams ražojums — Veistera „pluktvasers", kā to mana vecmāte sauca un papildināja, ka pats Veisters jau vāciešu sugas un no tiem arī to dzērienu iemācījies brūvēt, bet šī to pat viskarstākajā siena laikā nedzertu. Veistera mājai gaŗām un cauri pusei Alūksnes no Kvēpīša uz lielo ezeru tekot grāvis, kur gan zirgu, gan laužu taisītais piejaucoties. Un kur gan viņš to dabūjot, ja vaļējā aciņa vienā līmeni ar grāvi? Nu, bet bija ziema, „pluktvassera" man arī neslāpa.

Varbūt pats lielākais brīnums man bija Kalēju Kalēja mājas pulkstenis. Tas gan bija mazāks par mūsmāju sienas pulksteni, kam bija skārda stopa lielas bumbas, pukaina „cīperblate" un kas smagi „sita" stundas. Šis te bija ar savādi izgrubuļotām koka figūriņām, abas bumbas līdzīgas lieliem egles čiekuriem, bet trakākais — tam cekulā tādas mazas durvtiņas, kuŗām atveroties, izšaujas tāda žīgura galviņa, kas tomēr kūko kā dzeguze! Pirmo reizi es pat satrūkos. Vēlāk man milzīgi gribējās tur piestumt galdu, pakāpties un mēģināt putnu notvert aiz galvas un apskatīt, vai dzīvs. Vecmāte gan skaidroja, ka tā tāda cilvēku izgudrota „mākslīga" gudrība, tāpat kā mana tēva pirktais „apatans' (pātafons), kas spēlējot un dziedot cilvēka balsī.

Adot vecmāte palaikam mēdza arī dziedāt. Mājās pie pātariem viņa dziedot tēva sacītās, bet pati sava prieka pēc no savas mātes mātes iedziedātās, bet arī šām dzlesmām cilvēki esot jau kēm pantņēm ventiņ mēlē, un viš to pajems līdz. Dižeis Ventiņ Vils grib, ļa es a bišķ pagrozēs pa smalkēm ļaudēm un izstāst, kā man gāj, ka es piermē reiz bučējēs. Ko tur dodz stāstet, ja tu atnāks, ta mēs viņem pārāds, kā to dar, un caur. Tālab tu tik uzpucējēs un nāc šorp. Vis cit cilēk a var nākt, kas ventiņ valod saprot bez latgaļ-ventiņ-latviešu vārdnīc.

Un tagad mūs drogam Miķlam Tuskumam, kas man siersnīg vēstul bij uzrakstējs jau izgājšē gad 19. mart avīzē, es grib tēkt, ļa viš nebēdjās ne pa sov slimē kāj, ne pa mūs švakē tout. Es kar laikē redzēj, ka vienam ventņem norāv gāl kā kāl, bet viš vēl tomēr skrēj krievlim pakaļ un iedur štik dubnē. Tā redz, mīļeis Miķel, latviešu totut i stipr un dūšīg, un mēs ventiņ i lepn, ka tu nav aizmiers sov dzimtē pus un aizskrējs līdz kādei spāņ siņoritei. Tu zin, sievieš dēļ nav ko kreņķties un tūrt šlokan dūš, viņs mainēs tāpat kā laiks. Bet mēs tev gaids ventiņ vakrē Torontē, un tu redzs, ka mums vēl i dodz smuk un žiprīg mētan, kā mūs Anniš.

Ventiņ Ješk man iepriecnēj a sov vēstul izgājšē gad 21. maij numrē, un ļa nu viš nav sadusmjēs uz man, ta es gribt viņam uzklapt uz plec. Man vis laik bij jāsargē Šans biedrībs priekšnieks Ješk Puķpodiš, jo, kur vien viš gāj, nejok opozicij stāvēj aiz dorēm a liel miet rokē, un tālab man nebij laik a rakst dārbem agrāk strādt. Bet tad pie mums atbroc viens dzīvs ministrs, un vis opzicij tos miets aizsvied prom. Tagad mēs a Puķpodiņ va akal mierīg laist plosts, tāpat kā vecēs laikēs Ventē. Vēl tik vajdzt to avīz dābt pie māl, jo tur vienrēz bij raksts, ka Šans biedrībē visem i platēs pēds. Bet ārsts apskatej un patēc, ka mūs pēds i OK. Tagad ventiņ vakrē mēs to avīz klapēs ciet, un tu, mīļeis Ventiņ Ješk, nāc mums palīgē.

Citēm ventņem un drogem, kas pa man lab domjuš, sov patēkšan es izdārs tanē ventiņ vakrē. Bet nu man jāskrien uz bod pēc pastmark un lielē pudel kokkol.

Krišs Ķepal

Neķer bebers a plik rok

DIKT GUDER RAKST ANNIŅEI BEBERAM, MIĶLAM TUSKUMAM, VENTIŅ JEŠKAM UN CITĒM VENTIŅEM, GĀL GROZDAMS, UZRAKSTEJS KRIŠS ĶEPAL

Mīļē Anniš! Paldies pa tov vēstul un smukē pantiņ. A to tu man atgādnej, ka es i liels grēkāzs, jo es vēl nav atbildējs vēstuls labēm drogem, kas man jau agrāk bij rakstijuš cour mūs avīz. Tu zin, ka mēs, ventiņ, vienmēr i šīvrīg cilēk un kustes kā zuvs pa ūden. Tālab a vēstuļ rakstšan un citēd papir smēršan dodz nekrāmjēs. Bet nu es redz, ka tov sierc i pill pa to Beber rakst mūs avīzs 31. december numrē, un tālab es sadūšjēs un rakst tev tā, la cit ventiņ a va izlast.

A to Beber nav nekād jok, un mēs a viņ nevar strīdtēs, jo viš i dikt guders cilēks. Apdomē tik,viš i uzrakstejs tik smuk rakst, ka viš i beidzs ģimnāzej un tics ogstskolē iekšē a latiņ valod apliecīb. Va tu, Anniš, domē, ka kād ventiņ a tā laid ogstskolē iekšē?

Nekas nebij. Mūs, ventiņ, ogstskolē mocej a iestāšnēs eksamnem, tik Latvijs pēdjēs gadēs palaid vieglāk a ģimnāzejs piermēs šķirs apliecībem. Bet mūs drogs Bebers nāc no tād pus, ku dzīvē istē latvieš un runēj kā ņo grāmat. Viņ a rošan ierāv ogstskolē, un profsor neļāv maiset visād zāls, la nenosmērē pierksts.

Va tu saskaitej, cik dodzs valods viš runē? Bebers vesels astoņs gads i mācjēs vācisk, un tālab viņ smalkēs oss nevarēj saprast, ko tād vāc zaldāt runē. Mūs, nabag ventiņēm, gālēs vāc valod dzin iekšē jou no otrē pamatskol klas, un es vēl šodien va noskaitēt: „Ich bin, du bin, sibin pa dibin." Kriev valod i cit liet, un mūs drogs to iekals vienē gadē, tā kā pie Oopčks tics galē a visem kriev kolchoznieķēm. Bet angļ valod viņem i tirē bērn spēl. Gūst laikē viš a nav dikē sēdējs un grouzs kokem mizs nost kā mūs, ventiņ, bet dūšīg mācjēs ļranč valod. Ņujorkē viš saticeš a smukēm spāņsiņoritēm un uzrēz sācs runēt spānisk kā īsts matadors. Ja Bebers ierodzt kād smuk ķins mētan, viņ mēl loctēs desmit līkamēs kā īsten ķīnētim.

Nē, mīļē Anniš. Tik galš gāl es vēl nevienam ventiņem nav redzējs. Va tu domē, ka kāds muļķ ventiš sieviešbrunč dēļ ies māctes spānisk va ķinisk? Ja kāds mētans grib dābt īst ventiņ, la mācēs sov mēl loct pa mūs modei. Va tu domē, ka kādam ventiņem ienākt prātē tik gudr dom — rakstēt Daugavs Vanag grāmatnīcei, va grāmat Drogam un prasēt latgaļ-ventiņ latviešvalods vārdnīc? Mēs, nabdzīņ, mokēs tāpat kā māk un tiek galē a visēm latgaļem, mālenieš em, piebaldzēnem un citem tots brāļem tāpat bez vārdnīc. Pagrūt gan i a tik gudrem cilēkiem kā mūs mīļejs drogs Bebers. Viņ gāl i pill a visādem pasols gudrībem, bet viš, nabadzīš, vis mūž neko nav dzierdejs pa mūs smukē ezerzem Latgal, pa mūs Kurzem, Piebalg, Alūksn un citēm vietēm, ku cilēk dzīvej un runēj bišķ citēdāk nekā viņ pusē. Mūs pusē visēm cilēkem bij kristīts vārds un uzvārds, un neviens nav kounjes to patēkt. Ja Beberam a būt sovs vārds un viš nebūt no to nobijes, ta mēs vārt viņam aizsūtīt kād Alant Vil grāmat va Kuraž Krišpantiņs a vis ventiņ-latgaļ-latviešvārdnīc, bet ej nu sameklē tād Beber pa plašē pasol. To ventiņ valod, mīļē Anniš, mēs tomēr viņam nemācēs, jo — ko mēs dārs, ja vis beber sāks rūnt mūs smukē valod? Cit cilēk esot saoduš humor piegaŗš mūs ventiņ ogstē kultūrē un tirē valodē, bet Bebers i gož nopietns cilēks, un viņam i taisnīb. Kurš riktīgs latviets šodien tais joks, un kuŗš va gan pasmietes pats pa sev? Mēs, ventiņ, a vis tik pa ties, tik pa ties vien dar, bez kādem jokem. Ja kāds netic, la papras Šans biedrīb priekšniekam Ješkam Puķpodišam.

Mīļē Anniš, tu smukē pijol, tād vīr kā Beber nevar ķert a plik rok, un tālab mēs viņ labāk liks mierē. Mums a nav daudz laik krāmties a beber ķeršen, jo viņdien Ventiņ Vils pietēc, ka vis Latvieš nam pagrabs iekš Torontē 18. febrārē būs ventiņ lustšanēs viete. Un ko domē, mans vārd brāls Kuraž Krišs no kaimiņ zem apsoļjēs brokt pie mums ciemē! Viņam nupat nodrukāt piermē grāmat a smuvārdus sagrozījuši pa jaunam. Tā manas pirmās divas radināšanās nedēļas „pilsētai" pagāja vieglāk nekā sākumā likās, bet, kad tēvs mani atkal, segās ievīstītu, veda mājās, man tomēr kļuva labāk, ieraugot sniegaino klajumu bez kopā sačupinātajām mājām un Siseņu apsarmojušās priedes.

KĀDA KULTŪRAS...

(Pārnesums no 5. lpp.)

kjūt Daugavas Vanagu namā uz Zviedrijas viesa E. Zamuēļa priekšlasījumu par cilvēka atsevišināšanos no sevis. Ar taksi vai pazemi nav cerību turp nokļūt laikā, jāmeklē kāds ātrāks satiksmes līdzeklis, piemēram — helikoptrs, ja vien gribas vai var maksāt par tā lietošanu. Ar to tad arī laimīgi sasniegts DV nams Kvinsā, kur referents tikko sācis ievada vārdus.

Vakarā sarīkojumu apmeklētājs nokusis varēja atgriezties mājās un gultā pārdomāt dienā dzirdēto, vai arī atcerēties sestdienas pēcpusdienas J. Jaunsudrabiņa sarīkojumu DV namā. Bez tam vēl svētdienas pēcpusdienā bija notikusi Ņujorkas ev.lut. draudzes Dzamaikas rajona informācijas sanāksme.

Ja kāds iedomātos, ka nākamā svētdiena varētu būt klusāka un mierīgāka, tad nāksies maldīties. Šai nedēļas nogalē ņujorkiešiem ir divi koncerti, viens koncerts balle un trīs rajonu sanāksmes, kuŗās pārrunās iespējamo kreditsabiedrības dibināšanu. Nedēļu vēlāk atkal divas teātŗa izrādes: viena Barbizon Plaza viesnīcā Manhatenā, otra Ņudžersijas Priedainē, kurp labprāt arī ņujorkieši brauc. Bez tam rajona apspriede Bruklinā, DV sapulce un, droši vien, kāda cita sanāksme.

Nav citādi arī februārī: pirmajā svētdienā ir koncerts, otrā draudzes sapulce, trešajā kokļu koncerts, ceturtajā skautu sarīkojums. Bet šis plāns nav pilnīgs, jo noteikti vēl radīsies citi sarīkojumi.

Var saprast Ņujorkas latviešu organizāciju padomes rūpes, ja tā sūdzas, ka nespēj visus sarīkojumus reģistrēt, gan nesūdzoties par pašiem biežajiem sarīkojumiem, tikai par to neziņošanu valdīšanai. Bet pēdējos gados nav nekas arī dzirdēts, ka kāds no padomes mēģinātu kaut ko vairāk darīt, kā tikai aizbildināties. Vai kādam sāp galva, ja kāds sarīkojums notiek tanī pašā laikā, kad cits? Ja nevar apmeklēt abus, lai iet uz vienu un izvēlas, kuŗš pašam patīk.

Ne tikai Ņujorkā, bet arī citās vietās dažos sarīkojumos, it sevišķi draudžu vakaros vai pēcpusdienās, ir parasts, ka izlozē kādu tautisku spilvenu, vāzi vai citu priekšmetu. Nav manāms, ka šāda izloze atbaidītu cilvēkus no sarīkojumu apmeklēšanas, vērojams gandrīz pretējais: lozes šajās izlozēs dažkārt pietrūkušas. Katra apmeklētāju ģimene šādā veidā un bez sāpēm izvelk no kabatas vienu vai divus dolarus, un tā iegūts simt vai pat pārsimt dolaru atlikums skolām, dāmu komitejām vai citām darbības nozarēm.

Ezītis

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Līdz 27. janvārim — O. Grebžes gleznu izstāde Izglītības ministrijas telpās, 155 College St., 6. stāvā. Atvērta no plkst. 9 — 22 katru darbdienu.

26. janvārī, — pl. 8 vak., Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Temats: „Kurp tu eji?" Māc. R. Ekšteins. Dziedās P. Geistauts, pie klavierēm M. Tūtere.

28. janvārī — plkst. 7.30 vakarā Preses balle un 29. janvārī plkst. 1 dienā rakstnieku cēliens Latviešu namā.

29. janvārī — plkst. 5 pēcp. Sv. Andreja baznīcas telpās TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atcere. Izrādīs T. Zeltiņa „Rīgas ģimnazisti" 4 cēlienos.

4. februārī — pl. 8 vak. Zviedrijā izdoto leģionāru atceres vakars ar zēlsirdīgās māsas — dziedones Martas Cakares piedalīšanos — Latviešu namā.

5. februārī — pl. 7.30 no rīta slēpēšanas izbraukums uz Ērgļu ligzdu no Latviešu nama — Jaunatnes pulciņš „Staburags."

10. februārī — pl. 8 vak. Mākslinieku vienības Latvis karnevāls — „Starp debesīm un elli" Columbus zālē (Sherbourne, Linden).

19. februārī — pl. 5 p.p. Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 16. gadasvētki Latviešu namā.

23. februārī, pl. 8 vak., Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Temats: „Vecā Derība un kristietis", māc. R. Ekšteins. Dziedās Maiga Dežardēna, pie klavierēm M. Tūtere.

25. februārī — pl. 8 vak. Apvienotā DV un TLB masku balle Latviešu namā.

5. martā — pl. 6 vak. Raudupietes izrāde Sv. Andreja b-cas sarīk. zālē — DV teātris

8. aprilī — vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts.

22. aprilī — pl. 8 vak. Sv. Andreja ev. lut. draudzes koŗa 15. gadskārtējais garīgs koncerts ar solistu un orķestŗa piedalīšanos

HAMILTONA

4. februārī — pl. 8 vakarā tradicionālais karnevāls Pigbridžā Roberts restorāna lielajā zālē, 747 King St. East (pie Sanford ielas).

LASĪTAJU VĒSTULES

(Pārnesums no 2. lpp.)

ar laiku pierod pie savas koka kājas. Gribētos tam daļēji piekrist, bet kuŗš gan vairāk un lielāku cenu maksājis otrā pasaules karā, ja ne smagās pakāpes invalids. Nebūs grūti iedomāties tos pārdzīvojumus un moŗāliskās ciešanas, kādas bijušas katram smagās pakāpes invalidam; un droši varu apgalvot, ka pilnībā šis ciešanas nav nevienu atstājušas arī šodien.

A. Viksna, Sv. Katrinās

RUNĀSIM TIRĀ . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

spilgts kautrīgā latvieša tips — Džons Klaivs (agrāk Jānis Kļavenieks), kas notēlots T. Kikaukas grāmatā „Tramvajs tuksnesī". Kad šefs viņam prasa, vai viņš neprot latviski, jo kāds vecs virs — latvietis — pieteicies par sētnieku, viņš atbild: „Ļoti žēl, bet to valodu nemaz nepazistu."

Lai mūsu apziņā arvien biežāk ataust Kronvalda skaistie un izjustie vārdi: „Man nav svētākas valodas par latviešu valodu, man nav mīļākas tautas par latviešu tautu, man nerūp nekas tik dziļi, kā viņas zelšana un uzplaukšana. Tie acumirkļi ir priekš manis tie laimīgākie, kuŗos es spējis savas tautas labad kaut kādu soli spert. Un no šī stāvokļa nekāpšu zemē, kamēr vien būšu pie pilnas atziņas spēka. Nesatricināmi uzticīgs, ielas trokšņu nemaldināts, es stāvu zem brīvēs, izglītības alkstošās un izglītības spējīgās latviešu tautas karoga."

Tātad, runāsim tirā un nepiesārņotā latviešu valodā un rūpēsimies, lai arī jaunā paaudze piesavinātos šo veco un skaisto indoeiropiešu valodu!

Uz mūža māju š. g.
Artu
Būsim moderni!

Mūsu n
Lina Brūkl
dzim. 1901. g. 27. apri
mūrusi 1967. g. 6. jan
Te dienas baltās, nebaltās
Un te jau vakars.

ELZA PĒRKON
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidoša
ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 8-5198, Toro

ZIGFRĪDS ART POTTE
ZIGFRĪDS JURŠE
KERAMIKAS DARBNICA - S
1425A BLOOR ST., W., TORONTO.
viena tramvaja pieturu rietumos no L
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAM
LIETISKĀS MĀKSLAS ZSTRĀDA
● Turpat dabūjami BILZU LOGA

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārci
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskap
gājamās mašinas, šujammašīnas, motocikleti,
levizijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus
netto. Šie saiņīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas man
saiņīšiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet
jumus un saiņīšus ar ekspresu vai pastu m
sūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mū
saņemšanas. Lietuvi
BALTIC EXPORTING
480 Roncesvalles Avenue, Toronto
Tel. 531-3098

VISJAUNĀKIE IZDEVUM
J. Veselis — Latvju teiksmas
K. Pētersons — Apvārsņi aicina
A. Eglītis — Nav tak dzimtene
Raiņa un Aspazijas gada grāmata
Dzintarjūras vasara
A. Niedra — Uguni
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī
Ang. Gailīte — Dzives zaļais koks, rom.
Rob. Hirša — Rigas audums, atm.
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, atmiņas
L. Tolstojs un kristīgā baznica
O. Krolls — Aiz zeļta priekškara
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšan
Korn. Raiens — Pēdējā kauja
G. Janovskis — Svešumā, noveles
M. Timma — Miglas kamolinš, pasakas
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poema
J. Sarma — Milestības māksla, noveles
A. Kraujiete — No aizpirktās paradizes, dzeja
A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi
Dz. Kiršteins — Kad lielgabali klusē, romāns
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.
Dr. A. Mauriņš — Viss neiznīkst, laikm. eseja
DV grāmatnīcā—491 College St., Toro

...CIET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

...Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, vannas istabas. Cena $19.500.

...ĀLVI NIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ ...LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Līdz 27. janvārim — O. Grebžes gleznu izstāde Izglītības ministrijas telpās, 155 College St., 6. stāvā. Atvērta no plkst. 9 — 22 katru darbdienu.

26. janvārī, — pl. 8 vak., Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Temats: „Kurp tu eji?" Māc. R. Ekšteins. Dziedās P. Geistauts, pie klavierēm M. Tūtere.

28. janvārī — plkst. 7.30 vakarā Preses balle un 29. janvārī plkst. 1 dienā rakstnieku cēliens Latviešu namā.

29. janvārī — plkst. 5 pēcp. Sv. Andreja baznīcas telpās TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atcere. Izrādīs T. Zeltiņa „Rīgas ģimnazisti" 4 cēlienos.

4. februārī — pl. 8 vak. Zviedrijā izdoto leģionāru atceres vakars ar zēlsirdīgās māsas — dziedones Martas Cakares piedalīšanos — Latviešu namā.

5. februārī — pl. 7.30 no rīta slēpēšanas izbraukums uz Ērgļu līgzdu no Latviešu nama — Jaunatnes pulciņš „Staburags."

10. februārī — pl. 8 vak. Mākslinieku vienības Latvis karnevāls — „Starp debesīm un elli" Columbus zālē (Sherbourne, Linden).

19. februārī — pl. 5 p.p. Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 16. gadasvētki Latviešu namā.

23. februārī, pl. 8 vak., Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Temats: „Vecā Derība un kristietis", māc. R. Ekšteins. Dziedās Maiga Dežardēna, pie klavierēm M. Tūtere.

25. februārī — pl. 8 vak. Apvienotā DV un TLB masku balle Latviešu namā.

5. martā — pl. 6 vak. Raudupietes izrāde Sv. Andreja b-cas sarīk. zālē — DV teātris

8. aprīlī — vīru kora Viesturs gadskārtējais koncerts.

22. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja ev. lut. draudzes kora 15. gadskārtējais garīgs koncerts ar solistu un orķestra piedalīšanos

HAMILTONA

4. februārī — pl. 8 vakarā tradicionālais karnevāls Pigbridžā Roberts restorāna lielajā zālē, 747 King St. East (pie Sanford ielas).

LASĪTAJU vēstules

(Pārnesums no 2. lpp.)

ar laiku pierod pie savas koka kājas. Gribētos tam daļēji piekrist, bet kurš gan vairāk un lielāku cenu maksājis otrā pasaules karā, ja ne smagās pakāpes invalīds. Nebūs grūti iedomāties tos pārdzīvojumus un morāliskās ciešanas, kādas bijušas katram smagās pakāpes invalidam; un droši varu apgalvot, ka pilnībā šīs ciešanas nav nevienu atstājušas arī šodien.

A. Viksna, Sv. Katrīnās

RUNĀSIM TIRĀ . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

spilgts kautrīgā latvieša tips — Džons Klaivs (agrāk Jānis Kļaveniekss), kas notēlots T. Ķiķaukas grāmatā „Tramvajs tuksnesī". Kad šefs viņam prasa, vai viņš neprot latviski, jo kāds vecs virs — latvietis — pieteicies parsētnieku, viņš atbild: „Ļoti žēl, bet to valodu nemaz nepazīstu."

Lai mūsu apziņā arvien biežāk ataust Kronvalda skaistie un izjustie vārdi: „Man nav svētākas valodas par latviešu valodu, man nav mīļākas tautas par latviešu tautu, man nerūp nekas tik dziļi, kā viņas zelšana un uzplaukšana. Tie acumirkļi ir priekš manis tie laimīgākie, kuros es spējis savas tautas labad kaut kādu soli spert. Un no šī stāvokļa nekāpšu zemē, kamēr vien būšu pie pilnas atzišanas spēka. Nesatricināmi uzticīgs, ielas trokšņu nemaldināts, es stāvu zem brīvās, izglītības alkstošās un izglītības spējīgās latviešu tautas karoga."

Tātad, runāsim tirā un nepiesārņotā latviešu valodā un rūpēsimies, lai arī jaunā paaudze piesavinātos šo veco un skaisto indoeiropiešu valodu!

Uz mūža māju š. g. 6. janvārī aizgājis mūsu mīļais draugs, skautu vadītājs

Arturs Grigors

dz. 1907. g. 2. jūnijā Rīgā.

Mīļā piemiņā viņu paturēs
bij. Rīgas 1., 2. un 50. skautu vienības,
Rīgas 1. roveru dzimtas, Daugavpils
13. skautu vienības un Vācijas Saules
novada skautu vārdā
vad. Voldemars MIDZIŅŠ

Būsim modri!

Mūsu mīļā

Lina Brūklis, dz. STEINBOCKS

dzim. 1904. g. 27. aprīlī St. Pētersburgā, Krievijā,
mirusi 1967. g. 6. janvārī Niagara Falls, Kanadā.

Te dienas baltās, nebaltās
Un te jau vakars.

Dziļās sērās
DĒLI, MĀSA, VEDEKLA
UN MAZBĒRNI

Vecāks nesmēķ. pāris
MEKLĒ
1—2 nemēbelētas istabas
ar virtuvi
klusā mājā.
Zvanīt 533-6087.

Atraitnis bez bērniem,
52 gadi vecs, 163 cm, nedzērājs, godīgs un uzticīgs vīrs ar savu uzņēmumu vēlas iepazīties ar nopietnēm tautietēm no 46—56.
Ofertes šīs avīzes kantorī zem VIENTULIS.

PĀRSŪTĀM
naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIŅISU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto

---

Ir **liela** starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 16 gadu
PL 9-0266.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām. Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak. Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

KAS? KUR? KO? TORONTO

Robertson Motors - Pārstāvis
1515 Danforth Ave., HANS PLAUDE
Toronto, tel. HO 6-1131
Chevrolet - Oldsmobile - Chevy - Chevelle

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ĶUKULS

Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
789-1511
Alfred Stikuts Realtor
A. STIKUTS, FRI.
2889 Dufferin St. 789-3949

BĒRZIŅS Realty Ltd.
Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

Everlast Heating Co. 463-3613
Ierīko jaunas un labo vecas gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās 465-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
tel. 863—4451
365 Bay Street, Toronto

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana • palielinājumi • duplikāti
citi darbi • izcilus kvalitāte • atlaide
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

MĒS IESPIEŽAM
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 8—5198, Toronto.

ZIGFRĪDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-6163
viena tramvaja pieturs rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS ZSTRĀDĀJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGATI.

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, vejas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipēdi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie saiņīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas saiņīšiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un saiņīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas. Lietuviešu uzņēmums.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

VISJAUNĀKIE IZDEVUMI

J. Veselis — Latvju teiksmas	$10.00
K. Pētersons — Apvārsņi aicina	$6.50
A. Eglītis — Nav tak dzimtene	$4.80
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Uguni	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzeloņžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Ž. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, atmiņas	$4.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz želta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.56
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
J. Sarma — Mīlestības māksla, noveles	$4.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi	$3.60
Dz. Kiršteins — Kad lielgabali klusē, romāns	$4.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50
Dr. A. Mauriņš — Viss neiznīkst, laikm. eseja	$2.80

DV grāmatnīcā—491 College St., Toronto 4, Ont.

INTERIORS
by AUSEKLIS JANSONS
Paklāji — vietējie un importētie
Aizkari — Mēbeles — tīka vai vahrieksta koka — Eļļas gleznas
2912 DANFORTH AVE., TORONTO 13
telefons 698-1469

PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lielotoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām privajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.
A. PUTNIŅS

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 539—2837 Tautiešiem atlaide

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769—8280

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont.

A. EGLĪTIS— TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Established 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7964
Yorke Chapel
2957 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abēs bēru mājās.

NOSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU
Nauda nosūtīta caur
GRAMERCY
tiek izsniegta kā nauda caur ārzemju tirdzniecības banku Maskavā. Jūs esat nodrošināti tikai ar licenzētu firmu pakalpojumiem.
BEZ STARPNIECĪBAS.
NAV APSLĒPTU MAKSĀJUMU.
Mums ir 20 gadu pieredze klientu apkalpošanā.
Visi pārvedumi garantēti pilnos apmēros un apdrošināti. Licenzēts pie bankas un apdrošināšanas departamenta. Nodrošināts: ar $20.000.00. Oficiālas USSR kvītis ar saņēmēja parakstu. Piegāde 2 nedēļās. Bez atvilkumiem. Tarifs: 9 rubļi par US $10.00. Nodeva: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 — 10%.
G. GRAMERCY Shipping Inc.
744 Broad St., Newark, N.J.

Sūtiet US dolaru dāvanu kuponus preču izvēlei jaunajos Dolaru veikalos. Par šiem pakalpojumiem nav jāmaksā.
Pieprasiet mūsu jaunāko piedāvājumu katalogu ar rietumu pārtiku un tekstilijām
GRAMERCY
(dib. 1945. g.)
118 E. 28 St., New York, N.Y.

UNO MANKINREALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Danforth — Logan: 6 istabu māja, jauna apkures sistēma, liela virtuve un vannas istaba. Garāža. Cena $13.900.

Danforth — Hampton: 6 istabu dubultķieģeļu māja, jauna apkure, 2 virtuves, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $5.000.

O'Connor Dr. — St. Clair: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens-ejļas apkure, moderna virtuve, 4 daļ. vannas istaba, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā, privāts iebraucamais ceļš ar piebūvētu mūra garāžu. Augstvērtīgs īpašums. Cena $25.900.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSAM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZIBAS

SPORTS

SPORTISTU IKDIENA

Kamēr kanadieši priecājas par savas slēpotājas Nansijas Grīnes vēl nepieredzēti labajiem panākumiem sacensībās Šveicē, Austrijā un Francijā, latviešu mazo slēpotāju saimi piemeklējis negadījums. Slēpojot Oranžvillē, nelaimīgā kritienā kāju lauzis un slimnīcā ievietots viens no mūsu piedzīvojušākajiem slēpotājiem — Voldemārs Kļaviņš. Visa mūsu sportistu saime novēl nelaimes piemeklētajam jo drīzu atveseļošanos!

☆

Viens pēc otra no aktīvo saimes šķiras tie mūsu sportisti, kuŗu gadu skaits tuvojas 40 vai šo robežu pārsniedzis. Tādēļ liels prieks, ka ir daži, kas atrod tā saukto „otru jaunību" un, reiz atstājuši aktīvo rindas, atkal atgriežas laukumā. Citi aizsāsnu arvien atliek vēl uz kādu gadu.

Tā pirms gadu mijas saņēmu dažas rindiņas no filadelfieša Imanta Mežaraupa, ar kuŗu manas sporta gaitas līdztekus vijušās turpat 20 gadu. Viņš raksta: „Liekas, ka mēs vēl tiksimies, jo rudenī atkal atkopos un oktobrī primitīvās divās pārbaudēs metu disku 34,62 un 36,73, bet veseri 41,57 un 42,95 m. Pēc tam, novembrī un decembrī, gluži neticami, veseris treniņā gāja stabili 44 — 45 m, disks 38 m — labākais kopš 1963. gada pavasara. Tā nu gaidu jaunu pavasari.

Jāpriecājas, ka Imantu Mežaraupu atkal redzēsim mūsu „sarukušās" vieglatlētu saimes vidū.

☆

Kanadas latviešu jaunās paaudzes spējīgais vieglatlēts — otavietis Juris Zivtiņa, kas bija savainojis muguru, tagad tiktāl atveseļojies, ka pēc nedēļas startēs sacīkstēs telpās Montrealā.

Valdis Priedītis, vairākkārtējais bijušais Kanadas latviešu meistars vieglatlētikā, ziemu pavada Miami, Floridā, kur paaugstināts par biroja vaditāju pie „Air Canada". Paredzams, ka V. Priedītis Miami paliks līdz maijam, kad atgriezsies Toronto. Un jācer, ka viņu atkal redzēsim aktīvo vieglatlētu pulciņā.

V. Teteris

YMCA UN TLSK TRENIŅI

Toronto latviešu YMCAs un Toronto latviešu sporta kluba kopīgie treniņi basketbolā notiek svētdienās no plkst. 3—5 pēcpusdienā, bet volejbolā tāpat svētdienās no plkst. 5 — 7 vakarā Woodgreen Community Centre vingrotavā (835 Queen St. E.).

Otrdienās volejbola treniņi notiek Harbord kolledžas vingrotavā (286 Harbord St.): sievietēm no plkst. 7.30 — 8.45 vakarā, bet vīriešiem no plkst. 8.45—10 vakarā.

Dienās, kad basketbola Intermediate līgas vienībai nav mājas spēles, treniņiem zāle Woodgreen Community Centre vingrotavā pieejama arī sestdienās no plkst. 1.30 — 2.30 dienā.

Parīze un Bonna saskaņos Austrumeiropas politiku

Rietumvācijas kanclera Kizingera un Francijas prezidenta Degolla tikšanās Parīzē panākusi ļoti daudz abu valstu savstarpējo attieksmju uzlabošanā, un Francijas prezidents pagūva lieku reizi atgādināt, ka pretosies Anglijas uzņemšanai Eiropas koptirgū.

Kanclera Ādenauera dienās Francija un Rietumvācija politiskajā laukā gāja roku rokā, Erharda valdīšanas periodā katra pa savu ceļa pusi. Tagad, kā liekas, abas valstis atkal sākušas iet pa kopīgu ceļu, kaut arī pagaidām vēl ne gluži roku rokā.

Kizingera un Degolla sarunās par ļoti zīmīgu uzskatāms punkts, kuŗā abas valstis apņēmušās saskaņot savu politiku pret Austrumeiropu un iepriekš sazināties par rīcību, kuŗa domāta Rietumu un Austrumu sašpilējuma mazināšanai. Degolls bija pirmais, kas sāka runāt par nepieciešamību panākt tuvākas saites ar Austrumeiropas valstīm, un viņam šai virzienā nesaubīgs skolotājs ir jaunais Rietumvācijas ārlietu ministrs Willijs Brants. Gan jāuzsver, ka pašreiz tikai runā par tuvākām saitēm, bet ne Austrumeiropas satelītu diplomātisku atzīšanu. Kizingera un Degolla sarunās aizmirsti Francijas prezidenta nesenie pārmetumi, ka Rietumvācija, draudzēdamās ar ASV, lauzusi Ādenauera dienās parakstīto draudzības līgumu ar Franciju. Degolls tagad apgalvo, ka tas turpina pastāvēt.

Par draudzēšanos ar ASV tagad būs jācieš Anglijai, kuŗu Degolls arī turpmāk grib atstāt ārpus Eiropas koptirga saimes. Anglija, pēc Francijas prezidenta domām, esot pārāk cieši saistījusies ar ASV, lai to uzskatītu par vēlamu partneri Eiropā.

Kaut visas zīmes to it kā rāda, galīgi izšķīries par Anglijas nepielaišanu koptirgū Degolls tomēr vēl nav. Gala vārdu viņš un Kizingers šai jautājumā teikšot pēc tam, kad Anglijas ministru prezidents Vilsons būs pabeidzis savu apmeklējumu braucienu pa Eiropas koptirgus valstu galvaspilsētām. Britu premjērs šo braucienu uzsāka pagājušās nedēļas nogalē. Solījums nogaidīt tā iznākumu nav Degolla brīva griba. Jau pirms Vilsona brauciena sākuma Rietumeiropā cirkulēja valodas, ka, izņemot Franciju, visas pārējās dalībniekvalstis, arī Rietumvācija, gribētu panākt Anglijas uzņemšanu Eiropas koptirgū. Bez tam — pārējās valstis jūtas arvien neapmierinātākas par Degolla diktātorisko uzstāšanos un nepiekāpību dažādos jautājumos.

Gaŗezers citādā . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

Saprotam no dažādiem paziņojumiem, kas lasāmi uz melnā dēļa, ka latviešu bērnu vasaras nometne šeit beigusies 27. augustā. Amerikānis paskaidro, ka bērni vēl gan pulcēšoties divās nākošās nedēļu nogalēs, bet ar to šīs vasaras sezona būs pabeigta. Pie sienas skatāms pašreiz celtās vasaras gimnazijas ēkas mets.

Pagalmā abi puiši lokās ap savu mašīnu. Uzrunāju latviski. Jā, viens atbild mātes valodā, bet otrs cieš klusu. Solās pēc neilga laiciņa šo vietu mums izrādīt, bet tas palika tikai solījums. Zemāk saulē spīguļo ezers. Dodamies turp. Krastmala balti smilšaina kā Rīgas jūrmalā. Pabradājam, pasēžam. Skatāmies, ka abi puiši ezermalā ieņem vienu vasaras mājiņu; iznāk, ielec laivā un aizairējas. Svīzdami kāpjam kalnā. Kur bijis, kur ne — piebiedrojas novārdzis kaķis, naud un grib vai kost. Braucam līdz meža ceļa galam. Ap pagalmiņu visapkārt brūni sarkanās lauku saimniecības ēkas kā Zviedrijā. Vasaras mājiņas celtās uz pāļiem. Pa kāpnēm ieejam vienā, jo durvis atvērtas. Divas istabas, katrā pa trim gultām ar matracēm, kuŗās redzami peļu nedarbi. Nezin, cik omulīga vasarniekiem tur gulēšana? Laukumiņa vienā malā ūdens krāns un masīvs koka galds ar zemē ieraktiem gaŗiem soliem. Noslaukām smiltis un ieturam savu veģetāriešu pusdienu. Liekas, dzīve šeit diezgan spartāniska. Jāpieņem, ka Gaŗezera nometnei tomēr tautiešos piekrišana liela, jo netālos kaimiņos Kalamazū, Grand Rapidu, Detroitas un Indianapoles latviešu kolonijas. Prombraucot uzkalnā pa labi ievērojam gimnazijai celto ēku."

Saigona piedāvā pamieru

Februāŗa pirmajā pusē sāksies Āzijas jaungads. Šai sakarā vietkongi piedāvā septiņu dienu ilgu pamieru laikā no 8.—15. februārim. Sabiedrotie piekrīt 96 stundu ilgam pamieram, bet ar piebildumu, ka gatavi runāt par kaŗa darbības pārtraukuma paildzināšanu uz nedēļu vai pat ilgāk. Dienvidvietnamas ministru prezidents Kijs pat būtu ar mieru piekrist kaŗa darbības pārtraukumam uz nenoteiktu laiku.

Sabiedroto piedāvāto 96 stundu ilgo pamieru Kijs ieteica jau pag. gada 30. novembrī, bet šāgada sākumā komūnistus bridināja, ka Āzijas jaungadā pamiers var aiziet arī secen, jo viņi lauzuši 48 stundu ilgā pamiera noteikumus kā Ziemsvētkos, tā Jaungadā. Pamiera atsaukšanu arī prasot vairāki vadošie Dienvidvietnamas ģenerāļi.

ASV un Dienvidvietnama komūnistiem Isāku (96 stundu) pamieru tagad piedāvāja cerībā piedabūt viņus uz sarunām par gaŗāku pamieru, tālāk cerot, ka šīs sarunas varētu radīt pamatus vispārējām miera sarunām Vietnamā. Ministru prezidentam Kijam gan ir viens priekšnoteikums: viņš par šo jautājumu runātu vienīgi ar Ziemeļvietnamas prezidentu Hočiminu kādā trešā, abiem akceptējamā valstī. Kijs būtu ar mieru piekāpties tiktāl, ka sarunās ļautu klātsēdēt arī „nacionālās atbrīvošanas frontes" pārstāvjiem — vietkongu politiskajam nozarojumam. Līdz šim no Hanojas nekāda atbilde vēl nav saņemta.

SARKANĀS ĶĪNAS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

austrumos un valsts ziemeļrietumos stacionētie bruņotie spēki vienprātīgi esot pārliecināti Maocetunga nīdēji. Savu spekulējumu nobeigumā nacionālīst tomēr atzīst iespēju, ka Maocetungs pašreizējā cīņā panāks uzvaru, bet tā būšot tikai īslaicīga viņa nereālās politikas un tikpat nereālās saimniecības dēļ.

Tokio valda uzskats, ka chaoss sarkanajā Ķīnā turpināsies un gala rezultātā uzvarētājs nebūs Maocetungs, bet gan viņa armija, tikai ne ar Maocetungu priekšgalā. Armijā pret Mao pastāvot liela pretestība, un tas esot iemesls, kādēļ viņš kavējoties saukt kaŗavīrus palīgā atsevišķo pilsētu nemiernieku apspiešanai.

Angļi sarkanās Ķīnas notikumus uzņem bez pārsteidzības un lielām galējībām vienā vai otrā virzienā. Londonas uztverē situācija nav pietiekami nopietna, lai jau tagad būtu iemesls rēķināties ar pilsoņu kaŗu. Londonas lietpratēji paredz tikai vietēja rakstūra pretestības turpināšanu Maocetungam, pieaugošas saimnieciskas grūtības, pat saimniecisku krizi, un Pekingas iespaida mazināšanos pārējā pasaulē. Pašreizējais chaoss var uz visiem laikiem iedragāt komūnistu sistēmu Ķīnā.

Kopsavilkumā jāuzsver vairāki punkti. Iekšējais konflikts aizgājis par tālu, lai vienkārši „nomirtu dabīgā nāvē" un aizmirstos kā nebijis. Laika rats griežas pret Maocetungu un Linpiao, viņu sarkanās gvardes spēks sāk mazināties. Sarkanās Ķīnas armija ir galvenais, bet pašreiz visai neskaidrais faktors, un pat aizsardzības ministrs Linpiao nav pārliecināts, ko pilsoņu kaŗa gadījumā armija nostātos viņa un Maocetunga pusē. Iekšējo cīņu gala iznākumā ministru prezidents Čuenlajs, kas pašreiz nogaida, var iznīrt Sarkanās Ķīnas vadībā, atņemot iniciātīvu kā Maocetungam un Linpiao, tā arī viņu pretiniekiem Liušaoči un Tingsiaopingam. Bet, lai kas arī notiktu, dažas chaosa sekas jau redzamas. Sarkanā Ķīna cietusi jūtamu ievainojumu starptautiskās politikas plāksnē, arī zaudējusi cerības pārņemt komūnistu pasaules vadību. Ķīnas jau tā niecīgā rūpniecības ražotspēja vēl vairāk kritusies, lauksaimniecība cietusi no nolaidības, tūkstošiem skolu nācās slēgt mēnešiem ilgi, valdības darbība gandrīz pilnīgi pārtraukta. Un beigās — Maocetunga pretinieki labi saprot, ka sarkanā Ķīna nevar cerēt uz stāvokļa uzlabošanos, būdama vienlaicīgi asā naidā ar divām visvarenākajām pasaules lielvalstīm — ASV un Pad. savienību.

Vainas meklētāju . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

tam, stāvoklis kļūs jaunāks ar katru dienu. Kas baidās cīnīties par brīvību un savu taisnību, tas cīņu ir jau zaudējis. Kas baidās, ka cīņā varētu cīest arī zaudējumus, kādēj, rokas salicis, gaida, kamēr laiks atrisinās visas problēmas, ir jau praktiski, runājot Chruščova vārdiem, apgalvāts!

Viss sacītais attiecas kā uz pasaules cīņu par brīvības saglabāšanu, tā arī uz mūsu nacionālo cīņu par Latvijas neatkarības un tiesību atjaunošanu. Baiju psihozes ietekmē un nevarīgas, nenoteiktas rīcības rezultātā varam piedzīvot ne tikai sakāvi, bet arī pieredzēt, kā izmīcina visu, kam tic brīvais cilvēks, uz ilgiem gadsimtiem. To vajadzētu atcerēties ik brīdi un droši stāties pretdarbībā ne tikai kāda tur status-quo uzturēšanai, bet visu tautu atbrīvošanai no komūnisma verdzības.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to populārizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature"?

Taizeme iesaistās Vietnamas kaŗā

Kaut arī lēnām, pamazām tomēr pieaug sabiedroto skaits cīņā pret komūnistiem Dienvidvietnamā. Kā pirmās Dienvidvietnamai un ASV cīņā piebiedrojās Austrālija un Jaunzēlande, tad nāca Dienvidkoreja un Filipīnas. Tagad 1000 vīru uz Vietnamu solījusies sūtīt arī Taizeme, kuŗa jau ilgus gadus jūtas komūnistu invāzijas briesmās.

Pēdējo divu gadu laikā aviācijas bazes Taizemē amerikāņi izmantojuši gaisa uzbrukumiem Ziemeļvietnamai, arī gaisa kaŗam pret komūnistu spēku kustību uz t.s. Hočimina ceļa Laosas territorijā, par ko gan maz presē ziņots. Turpmāk no jaunizbūvētām aviācijas bazēm Bangkokas dienvidos operēšot smagie amerikāņu B—52 tipa bumbvedēji, kuŗi līdz šim bumbu kravas nogādāšanai virs mērķiem Ziemeļvietnamā nolidoja vairāk nekā 4000 jūdžu.

Šī jaunā aviācijas baze atrodas Satsipā pie Taizemes līča, kur izbūvēta arī flotes baze ASV Dienvidaustrumāzijas kaŗaflotes apgādāšanai. Taizemes ziemeļaustrumu provincēs izbūvēs armiju novietnes eventuālam amerikāņu uzbrukumām komūnistiem Laosas ziemeļos, varbūt pat invāzijai Ziemeļvietnamā, ja kādreiz šāds brīdis pienāktu. Militārie būvdarbi Taizemē amerikāņiem pērnā gadā izmaksāja 40 milj. dolaru. Otrie 40 milj. dolaru aizgāja saimnieciskajai palīdzībai. Bet tas ir vēl tikai sākums. Lai iegūtu Taizemes bazes un pašu Taizemi par sabiedroto Vietnamā, ASV solījušās palīdzēt Taizemei komūnistu agresijas gadījumā. Taizeme jo sevišķi baidās no sarkanās Ķīnas.

Domstarpības . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

īstenošanai, jo nauda nepieciešama jauniem pētījumiem, lai kaŗaflote ieroču attīstībā varētu godam pastāvēt pret armiju un aviāciju! . . . Flotes vadība arī uzsver, ka no komūnistu piekrastes ūdeņiem amerikāņu kaŗakuģi jau tagad izšauj tūkstošiem granātu dienā. Protams, vecie kaujas kuģi varētu būt palīdzīgi, bet bez tiem var arī iztikt. Kaŗaflotes operāciju vadītājs, admirālis Makdonalds, kādā preses konferencē nesen uzsvēra, ka viņa uztverē daudz prātīgāk būtu lietošanai atkal sagatavot pāris kreiseŗu ar 8 collu lielgabaliem. Tie gan nespēj aizsniegt kaujas kuģu 16 collu lielgabalu spēto attālumu, bet Vietnamas kaŗa vajadzībām būtu piemērotāki.

Toronto katru gadu notiekošās Kanadas nacionālās izstādes vadītājs Džeks Arturs izteicies, ka šogad, sakarā ar Kanadas simtgadi, aicinās izstādes lieluzvedumā piedalīties Kanadā dzimušus māksliniekus. Protams, ne jau katram kanadiešu māksliniekam varētu smaidīt laime uzstātties savas zemes plašākās izstādes uzvedumos; tādas tiesības rezervētas tikai tiem, kas jau nostabilizējuši „internacionālu" slavu tepat aizrobežā, ASV. Pagaidām uzaicinājumu viesoties Toronto lielizstādē saņēmis populārais radio un televīzijas aktieris Arts Linkleters, kuŗš vadīs programmu. Sarunas ievadītas arī ar Lorni Grīnu, televīzijas seriju filmas „Bonanza" varoni, un orķestra vadītāju Persiju Feisu.

Džekija Kenedija panākusi, ka Mančestera grāmatā „Prezidenta nāve" svītrojami 1600 vārdu. Recenzijās par grāmatu lasāms, ka viņas iebildumi nav izpratami un liekas nepamatoti.

Džons Kenedijs: „Es lasu Mančestera oriģinālo, nesaīsināto manuskriptu, bet nesaprotu, kādēļ ap visu šo lietu sacelts tāds traci s."

Džekija: „Nu, tā tikai reklāmas padarīšana!"

Ed. Keiša karikatūra

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Valsts noslēpumu izpaušanā apvainotā B. E. Fezerstona nopratināšana nevar notikt, jo nav iespējams atrast ekspertus liecinieku, kas būtu ar mieru liecināt apvainotā pusē. Personas, kuŗas Fezerstona advokāts vēlējies aicināt nodot liecību, nevēlējušās tikt iesaistītas šai lietā. Kā zināms, Fezerstonu arestēja 1966. g. 19. novembrī par divu slepenu jūrniecības karšu piesavināšanos, kuŗas tieši vai netieši varētu būt noderīgas Pad. savienībai. Viņa nopratināšana atlikta uz februāri.

☆ Telegrammu maksa Kanadā drīz tiks paaugstināta. Kanadas nacionālā un Kanadas pacifika telegrafa aģentūras izstrādājušas plānu paaugstināt telegrammas minimu no 10 uz 15 vārdiem par 1,10 dol. līdz 250 jūdžu attālumam. Nākamie 10 vārdi maksās 5 c katrs, bet tālākie 2 c par vārdu. Cik paredzams, jaunās likmes stāsies spēkā 15. februārī.

☆ Jau otru nedēļu Kanadā nemitas kontroversija par Rietumvācijas nacionālo demokratu partijas vicepriekšsēža bij. SS virsnieka Adolfa fon Tadena paredzēto interviju. CBC televīzijas raidītājs bija iecerējis sniegt šo interviju 29. janvārī, bet tam pretojas žīdu organizācijas, prasīdamas nepieļaut Tadenam iecelošanas atļauju Kanadā. Viņus atbalsta daži parlamenta locekļi, arī opozicijas vaditājs Dž. Difenbēkers un daļa Kanadas veterānu. CBC direktors A. Uimē atsauca savu akceptu intervijai, bet attiecīgās programmas producents plāno to uzņemt skaņu lentē ārpus Kanadas robežām un tomēr noraidīt. Kamēr Kanadā plosās šāda „vētriņa", pats Tadens izteicies, ka viņam nekas neesot zināms par šo kontroversiju, bet viņš esot drošs, ka varētu pretinieku pārliecināt par savas partijas atšķirību no neonacisma. Tomēr žīdi jau rīkojas demonstrācijai 29. janvārī Toronto pilsētas valdes priekšā.

☆ Karaliskais komisārs Ivans C. Rands, kuŗš iecelts Ontario darba disputu izmeklēšanai, izteicies, ka darba devēji, kuŗi personīgu iemeslu dēļ atturas no striktiem pretsoļiem strādnieku nelegālas rīcības gadījumā, paši vainojami pie nevēlamu apstākļu rašanās. Bieži darba devēji nevēlas rīkoties savas tiesības aizstāvot, jo negrib strādniekus apzīmēt par kriminālistiem. Tomēr streikotāji, kas pārkāpj likumu un varmācīgi vai huliganiski uzvedas, ir reizē arī kriminālisti. Darba devēji, kas šādos gadījumos „piemiedz acis", ir tikpat vainīgi likuma pārkāpšanā. I. Rands arī aizrādīja, ka streikotājiem nevajadzētu atstāt iespēju zaudētos ienākumus piepelnīt, saņemot ūnijas pabalstu vai strādājot citur, tāpat firmas nedrīkstētu algot streiklaužus. Tas varētu reducēt streiku ilgumu un likt par streika lietderību pārdomāt abām pusēm.

☆ Indiāņu - eskimu apvienība Kanadā savā jaunākajā ziņojumā vaino Kanadas sociālās un labklājības iestādes, ka tās nepalīdz indiāņiem, kuŗi pārceļas no laukiem pilsētās, sekmīgi iekļauties jaunajā dzīvē. Indiāņi nezina, kur griezties pēc palīdzības, sociālplānotāji nezina, kā ar tiem runāt, skolās nerunā indiāņu valodu un neatzīst viņu paražas. Piedāvātajai arodapmācībai beidzoties, par darba iespējām netiek gādāts. Indiānis, kas, pārceldamies pilsētas dzīvē, sastapies ar šiem šķēršļiem, vai nu nokļūst cietumā, vai dziļi ciezdams aizvainota lepnuma un netaisnības dēļ, sarūgtināts un naidīgs atgriežas rezervātā. Nesenajā indiāņu konferencē, kuŗā apspriesta Kanadas nabadzības likvidācijas programma, bijuši lūgti piedalīties visas sociālplānošanas padomes, bet vienīgā, kas atsūtījusi pārstāvi, bijusi Vinipega.